

**NATO NAIKINTUVAI
PAGAVO RUSIJOS
ŽVALGYBINĮ
LĖKTUVĄ**

Šiauliuose dislokuoti Belgijos karališkųjų oro pajėgų naikintuvai "F-16" šią savaitę netoli Estijos oro erdvės ribos "pagavo" neatpažintą Rusijos lėktuvą, kuris vėliau pasirodė esąs keturmotoris turbosraig-tinis "IL-18". Gerai informuotų BNS šal-tinių teigimu, neatmetama galimybė, jog NATO pilotams teko susidurti su šio orlaivio pagrindu sukurtu radioelektroninės žvalgybos lėktuvu "IL-20", kuris NATO klasifikacijoje įvardijamas kaip "COOT-A".

Apie pirmąją kovinę užduotį penktadienį per spaudos konferenciją Rygoje pranešė Latvijos gynybos ministras Atis Slakteris.

Naikintuvai į kariškių vadinamą "oro taikinio gaudymo" misiją buvo pakelti, iš oro erdvės stebėjimo ir kontrolės sistemos BALTNET gavus pranešimą apie į šiaurę nuo Estijos skrendantį neatpažintą orlaivį.

Kaip BNS sakė Šiauliuose dislokuoto Belgijos dalinio vadas majoras Polis Desair, minėtasis orlaivis buvo aptiktas virš jūros maždaug už 160 km į šiaurės rytus nuo Talino. Iš pradžių jį sekė Suomijos karinių oro pajėgų naikintuvai "F-18", vėliau perėmė belgų "F-16".

Anot majoro P.Desair, orlaivis pasirodė esąs Rusijos "IL-18", kuris dispečeriams iš pradžių nepateikė tinkamo skrydžio plano. Prisistačius naikintuvams, "IL-18" pilotai pateikė teisingą skrydžių planą, todėl orlaivis buvo atpažintas kaip "draugiškas" ir jam buvo leista tęsti skrydį numatytu maršrutu.

"Lėktuvo gaudymo misija buvo įvykdyta sėkmingai, ir "F-16" grįžo į bazę Zokniuose", - sakė Belgijos karininkas.

Iljušino konstruktorių biure sukurtas keleivinis "IL-18" nuo 1959 buvo eksploatuojamas buvusios Sovietų Sąjungos ir socialistinių šalių oro linijose, 7-8 praėjusio amžiaus dešimtmečiuose tapo civilinės aviacijos vidurio nuotolių "darbiniu arkliuku".

Šiuo metu kai kuriose Nepriklausomų Valstybių Sandraugos šalyse civilinės aviacijos reikmėms dar naudojami keli "IL-18", tačiau Rusijos karinėse oro pajėgose tebėra aktyviai naudojamos karinės šio orlaivio modifikacijos "IL-20" ir "IL-38".

BNS

Pirmoji Europos Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto plenarinė sesija Briuselyje, kurioje dalyvauja naujai priimtų valstybių atstovai. Šalia to komiteto prezidento Roger Briesch, jo kairėje, Lietuvos atstovė Dalia Grybauskaitė.

*EESC nuotr.***KAZACHSTANO LAGERIUOSE KALĖJUSIŲ LIETUVIŲ
ATMINIMĄ ĮAMŽINO TRYS PAMINKLAI**

Vilnius, birželio 4 d. (ELTA). Kazachstane, buvusių lagerių teritorijose - Kengyre, Spaske ir Balchaše, šią savaitę apsilankiusi Lietuvos delegacija atidengė tris memorialinius paminklus žuvusiems savo tautiečiams atminti. Paminklų kūrimui reikalingas lėšas (40 tūkst. litų) skyrė Lietuvos Vyriausybė. Paminklus sukūrė architektas Algis Vyšniūnas.

Šiomet sukanka 50 metų, kai viename iš Sovietų Sąjungos lagerių - Kengyre, Kazachstane netoli Džezkazgano miesto, dėl nuolatinio kalinių žeminimo, smurto ir šaudymų įvyko Didysis Kengyro kalinių sukilimas, kuriame aktyviai dalyvavo per 700 lietuvių. "Iki šios dienos mes ėjome labai ilgą kelią - prireikė pusės šimto metų, kad įamžintume savo tautiečių, čia padėjusių galvas, atminimą. Tai buvo tie žmonės, kurie nenorėjo gyventi kaip vergai. Už tai, kad šandien esame laisvi ir gyvename Nepriklausomoje valstybėje, turime dėkoti ir šio sukilimo dalyviams", - atidengiant paminklą sakė Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos sekretorė Violeta Murauskaitė. Nuo 1940 m. iki 1956 m. KarLago lageriuose kalėjo per 10 tūkstančių lietuvių, nuteistų už politinius kaltinimus.

"Ilgą laiką mes nebuvome šitos žemės šeimininkai ir neturėjome teisės spręsti, ar čia gali būti lageriai, kurie atnešė į mūsų kraštą daugybės žmonių tragedijas. Dabar jau 12

metų esame šio krašto šeimininkai ir paminklai, kuriuos šiandien atidengiame, yra svarbūs ne tik gerbiant čia kentėjusių žmonių atminimą, tačiau ir tam, kad mūsų vaikai visada prisimintų šitos žemės istoriją ir niekada neleistų, kad ji pasikartotų", - atidarant Kengyro memorialą čia kalėjusiems lietuviams kalbėjo

Kazachstano prezidento dukra Dariga Nazarabajeva.

Lietuvos delegacija Kazachstane taip pat susitiko su Alma Atos ir Karagandos lietuvių bendruomenėmis. Dauguma jos narių - tai negalėję sugrįžti į Lietuvą buvę politiniai kaliniai, tremtiniai, jų vaikai ir vaikaičiai. Kazachstane šiuo metu gyvena per 9 tūkst. lietuvių.

**RUSIJA UŽDRAUDĖ ĮVEŽTI
MAISTO PRODUKTUS IŠ ES**

Vilnius, birželio 4 d. (ELTA). Lietuvos diplomatų teigimu, po ketvirtadienį Maskvoje įvykusių pakartotinių Europos Komisijos ir Rusijos derybų dėl prekybos gyvūniniais produktais yra vilčių, kad Rusijos draudimas įvežti gyvūninius produktus iš ES gali būti atšauktas. Pasak Lietuvos užsienio reikalų ministro Antano Valionio, Lietuvos diplomatinė tarnyba, Europos Komisija ir ES valstybės narės aktyviai siekia, kad susidariusi situacija būtų kaip galima greičiau pakeista. Ministro teigimu, Lietuva šiuo klausimu išreiškė susirūpinimą birželio 3 dieną vykusiame ES Nuolatinųjų atstovų komitete, taip pat birželio 4 dieną specializuotuose ES Tarybos darbo organuose. Rusija prašo, kad Europos Komisija atsiųstų raštiškas garantijas, patvirtinančias, jog iki šių metų pabaigos Europos Sąjunga pakeis kai kuriuos teisinius dokumen-

tus. Nors jokio oficialaus dokumento iš Rusijos dėl draudimo priežasčių nėra gauta, nuo birželio 4 dienos per sieną į Rusiją nepraleidžiama Lietuvos produkcija. Kai kurie pareigūnai tikisi, kad pereinamasis laikotarpis, per kurį turi būti sutarta dėl veterinarinių pažymėjimų, bus pratęstas iki rugsėjo 1 dienos. Pagrindinis ginčo objektas yra veterinariniai pažymėjimų. Europos Komisija kontroliuoja rusiškų maisto produktų importą į ES šalis, išduodama pažymėjimą, kuris leidžia maisto produktus pardavinėti visoje ES. Tačiau ES šalių eksportui į Rusiją taikoma kitokia procedūra: kiekviena ES šalis išduoda skirtingą sertifikatą, kurį patvirtina Rusijos veterinarijos tarnyba. Statistikos departamento duomenimis, per pirmąjį šių metų ketvirtį į NVS eksportuota gyvūnų bei gyvūninės kilmės produktų už 56,786 mln. litų.

**VAŠINGTONE LIETUVOS
IR JAV NATO POLITIKOS
KONSULTACIJOS**

2004 m. birželio mėn. 3 ir 4 dienomis Vašingtone, JAV, įvyko dvišalės Lietuvos ir JAV konsultacijos NATO politikos klausimais. Iš Lietuvos pusės jose dalyvavo delegacija iš Vilniaus - Užsienio reikalų ministerijos Saugumo politikos departamento direktorius Kęstutis Jankauskas ir Krašto apsaugos ministerijos NATO departamento direktorius Saulius Gasiūnas. Jie JAV Valstybės departamente susitinko su sekretoriaus padėjėju pavaduotoju NATO ir saugumo politikai Robert Bradtke, Gynybos departamente - su vyriausioju direktoriumi Europai ir NATO politikai James Townsend. Taip pat įvyko susitikimai su JAV politikos studijų institutu ir nevyriausybinėmis organizacijomis vadovais bei atstovais. Atskiruose susitikimuose taip pat dalyvauja LR Ambasadorius JAV Vygaudas Užackas, gynybos atašė plk.ltn. Gediminas Grina, kiti Ambasados diplomatai.

Susitikimuose išsamiai aptartas pasiruošimas artėjančiam NATO aukščiausio lygio susitikimui Stambule, tolesnis NATO gynybinių pajėgų vystymas, bendradarbiavimas su narystės NATO siekiančiomis šalimis, pasikeista nuomonėmis dėl situacijos Irake. Susitikimuose taip pat diskutuota dėl NATO oro erdvės kontrolės ir gynybos sistemos veikimo ir tolesnės plėtros.

Tokio pobūdžio konsultacijos būdavo rengiamos ir anksčiau, tačiau dabar pirmą kartą Lietuva jose dalyvauja kaip pilnateisė Šiaurės Atlanto Aljanso narė.

LR ambasados inf.

LR Vyriausybės sprendimu Lietuvos misija prie Europos Bendrijų nuo šiol vadinsis Lietuvos nuolatine atstovybe Europos Sąjungoje.

**SKAITYTOJŲ
DĖMESIUI!**

"DIRVOS" redakcija atostogaus liepos 5 - 25 d. Savaitraštis neišeis liepos 6, 13, 20 ir 27 dienomis. Poatostoginė laida bus rugpjūčio 3 d. Visiems skaitytojams linkime malonių vasaros atostogų!

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Veda prie anarchijos. Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos (LRT) vadovybei atsisakius transliuoti Liberalų demokratų partijos reklaminį rinkimų klipą, skirtą Europos Parlamento rinkimų agitacijai, liberaldemokratai pareiškė apie savo siekį nušalinti nuo pareigų LRT generalinį direktorių Kęstutį Petrauskį. “Mes tikriausia sieksime, kad K. Petrauskiui būtų pareikštas nepasitikėjimas ir jis būtų nušalintas nuo pareigų, nes įmonės direktorius turi užsiiminėti administracine veikla, bet ne politikuoti”, - sakė spaudos konferencijoje Seimo Liberaldemokratų frakcijos seniūnas Henrikas Žukauskas, apkaltinęs LRT vadovą “politinės cenzūros” įvedimu ir pasiūlęs jam “nustoti politikuoti”. Pasak H. Žukausko, pripažinti reklamą klaidinančia gali Konkurencijos taryba, bet ne Lietuvos radijo ir televizijos komercijos direktorius. H. Žukauskas sakė, kad liberaldemokratai kreipėsi į Lietuvos radijo ir televizijos tarybą, ragindami pradėti kontroliuoti administracijos darbą. Liberaldemokratai, anot jų lyderių, taip pat kreipėsi į laikinai einantį Seimo Pirmininko pareigas Česlovą Juršėną ir Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto pirmininką Valerijų Simuliką, prašydami atkreipti dėmesį “į atvirą politikavimą”. Liberaldemokratai pakvietė ir visus penkis pretendentes į Prezidentus viešai įvertinti tokį LRT vadovų sprendimą Liberalų demokratų partijos atžvilgiu. Kaip primena ELTA, Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija atsisakė transliuoti Liberalų demokratų partijos rinkimų reklamą, kurioje Rolando Pakso ir liberaldemokratų oponentai vadinami “korumpuotu klanu”.

“Studentiškausias” prezidentė. Likus kelioms dienoms iki pirmalaikių Prezidento rinkimų, viena iš kandidačių Vilija Blinkevičiūtė jau turi “studentiškausios prezidentės” titulą. Lietuvos studentų atstovybių sąjungos į Europos aikštę Vilniuje sukviestas jaunimas išsirinko savo prezidentę iš penkių valstybės vadovo posto siekiančių kandidatų - Valdo Adamkaus, Petro Auštrevičiaus, Vilijos Blinkevičiūtės, Česlovo Juršėno bei Kazimiro Prunskienės. “Studentiškausias” prezidentas buvo išrinktas susumavus renginio žiūrovų balsus bei išankstinio balsavimo SMS žinutėmis rezultatus. Neatvykęs į studentų renginį V. Adamkus studentų buvo neakivaizdžiai apdovanotas prizų “Už pažadų vykdymą”.

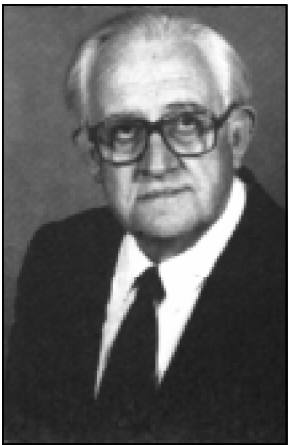
R. Paksas neremia nė vieno. Liberalų demokratų partijos pirmininkas Valentinas Mazuronis teigia, kad šiuo metu nei jo vadovaujama partija, nei Rolandas Paksas neremia nė vieno kandidato į Prezidentus. “Tokia mūsų pozicija yra išsakyta labai aiškiai. Nesu girdėjęs, kad ji keistųsi”, - sakė penktadienį spaudos konferencijoje V. Mazuronis. Jis nesiėmė atsakyti, ar ši liberaldemokratų nuostata galėtų ateityje keistis ir kiek turi pagrindo kalbos apie galimą R. Pakso paramą kandidatei į Prezidento postą Valskiečių ir Naujosios demokratijos partijų sąjungos vadovei Kazimirai Prunskienei. “Nesu girdėjęs, kad taip kalbėtų liberalai demokratai ir Rolandas Paksas”, - sakė V. Mazuronis. Eltos kalbinta K. Prunskienė sakė mananti, kad galutinį žodį per rinkimus tars rinkėjai. “Per susitikimus man leido suprasti, kad daugelis rinkėjų, kurie anksčiau balsavo už R. Paksą, parems mano kandidatūrą”, - tikisi K. Prunskienė.

Tėvynės sąjunga per advokatą kreipėsi į Darbo partijos vadovą parlamentarą Viktorą Uspaskichą, jog šis paneigtų savo teiginį neva konservatoriai “falsifikuoja bylas”. Konservatoriai reikalauja V.Uspaskicho per dvi savaites paneigti gegužės 20 dieną “Žinių radijo” laidoje išsakytus teiginius, kurie žemina partijos garbę ir orumą bei neatitinka tikrovės. Laidoje, kurioje dalyvavo ir TS pirmininkas Andrius Kubilius, V.Uspaskichas pareiškė, jog konservatoriai, net tik ant jo seniai “varo”, bet ir “falsifikuoja bylas”. A.Kubiliui laidoje pareikalavus V.Uspaskichą atsiimti savo kaltinimus, šis pareiškė galįs juos įrodyti teisme. Darbo partijos vadas laidoje kalbėjo apie prokurorų ieškinį su juo sietai kompanijai “Jangila Incorporated”, kuri buvo įtariama nesumokėjusi valstybei 270 mln. litų mokesčių. V.Uspaskichas neigia esąs susijęs su šia bendrove, nors savaitraščio “Ekstra” teigimu, pirkdamas įvairių Lietuvos įmonių akcijas už jas mokėjo iš “Jangila Incorporated” sąskaitų. Jeigu Darbo partijos vadas nepaneigs savo teiginio per nustatytą terminą, konservatoriai žada kreiptis į teismą.

Finansų ministeriją dėl lėšų skyrimo naujojo Prezidento inauguracijos iškilimams kreipėsi Prezidentūros kanceliarija. Inauguracijai prašoma 320 tūkst. litų. Pasak Prezidento kanceliarijos vyriausiosios buhalterės Irenos Bigelienės, šių metų Prezidentūros biudžete, kuris sudaro 14 milijonų 285 tūkstančių litų, išlaidos Prezidento inauguracijos iškilimams nebuvo numatytos. Anot I. Bigelienės, panaši suma buvo išleista ir per apkaltą atstatydinto Prezidento Rolando Pakso inauguracijai.

Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centras

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Algirdas Pužauskas

Vašingtono gatvės įpratusios matyti didelės minias žmonių. Dažnai suvažiuoja karo priešininkai ar abortų rėmėjai, įvairių pažiūrų žmonės, plakatais išreiškdami savo pažiūras, tačiau gegužės mėnesio pabaigoje buvo reta proga prisiminti Antrojo Pasaulinio karo paminklo atidarymą. Tokiame suvažiavime iš anksto buvo pasirengta dalyvauti. Buvo sudaryta komisija, kuriai vadovavo Betsy Glick, Amerikos kovų paminklų komisijos pirmininkė, kuri su savo padėjėjais ilgai dirbo, nes ceremonijos buvo retai sutinkamos. Ji organizavo sveikatos priežiūros darbuotojus, veikė su karo veteranų grupėmis, prašė Dievo gero oro, nenorėdama nei lietingo dangaus nei per aukštos temperatūros.

Minėto karo paminklas kainavo jo statytojams 174 milijonus dolerių. Atidarymo ceremonijos buvo planuota turėti 200,000 žmonių. Buvo planuota surasti tiek kėdžių ir sveikatos prižiūrėtojų. Organizatoriai jau iš anksto prašė ceremonijose dalyvaujančio jaunimo ne trukdyti, neapsunkinti buvusio karo veteranų, nes didžiausia jų dalis buvo žilagalviai. Didelę jų dalis buvo suvežta iš įvairių Amerikos vietų autobusais. Kartu su veteranais atvažiavo ir daugelio vartojami vežimėliai. Nacionalinė parkų tarnybos vadovybė kiekvienam buvusio karo dalyviui parūpino sudedamas kėdes, sveiko, seneliams tinkamo maisto, maišelius, po

NAUJAS PAMINKLAS

du sveiko gėrimo butelius. Visi dalyviai gavo nuo saulės saugančius akinius, visiems buvo patarta nepalikti namie vaistų, visi pasirūpino akinius ir savo gydytojų telefonų numerius. Daugelis gavo dovanų po skrybėlę, kuri saugotų dalyvius nuo per karštos saulės spindulių.

Tarp svarbiausių dalyvių buvo laukiami prezidentas, filmų aktorius Tom Hank, buvęs senatorius Bob Dole, buvęs prezidentas, dabartinio prezidento tėvas H.W. Bush, buvęs prez. Bill Clinton. Karinis Vašingtono apygardos orkestras parūpino muziką. Jauniausias iš garbės svečių, II pasaulinio karo veteranų buvo 76 metų amžiaus. Ceremonijose buvo dalyviams išdalinti neapmokami bilietai, jų buvo 117,000. Tarp veteranų buvo 2,500 stumiamuose vežimėliuose, apie 1,174 turėjo lazdeles, dar 39 nešiojo su savim deguonies cilindrius. Didelę svečių dalį sudarė vyriausybės nariai, kongresmenai ir senatoriai.

Prezidentas George W. Bush buvo nuvykęs į Vatikaną, kur turėjo audienciją su popiežium Jonu Paulium II. Susirūpinęs artėjančiais JAV rinkimais, prezidentas apgailestavo katalikų kunigų iškrypimą ir pasileidimą ir dėkojo popiežiui už jo laikyseną bei vadovavimą krizės ištiktai Bažnyčiai. Popiežius neslėpė savo nusistatymo dėl įvykių irakiečių žemėje ir užsitęsusių okupaciją. Vatikano užsienio reikalų ministras arkivyskupas Giovanni Lajolo pasmerkė Amerikos armijos elgesį su Irako kalėjime įvykusių skandalu. Arkivyskupas pabrėžė, kad Irako įvykius reikėtų spręsti per Jungtines Tautas, nes buvę įvykiai sukėlė neapykantą Amerikai.

Arkivyskupas sakė, kad skandalas Irake daugiau pakenkė Amerikai negu išpuoliai rugsėjo 11 d. New Yorke. Irakiečiams reikia vadovo, kuris kal-

ba irakietišškai o ne angliškai. Visas tas karas Irake iliustruoja ribas karinei Amerikos galiai, pabrėžė arkivyskupas, sakydamas, kad popiežius visada labai aiškiai pasisakė prieš karą Irake.

Prezidentas Bush gegužės 24 d. kalbėjo Armijos Karo kolegijoje Pensilvanijoje. Jis pasakė, kad prie Bagdado buvęs Abu Ghraibo kalėjimas bus buldozeriais nugriautas. Teroristai bus painformuoti, kad artėjant valdžios perėmimo dienoms, su praėjusiais skandalais bus susitvarkyta. Pentagonas paskutiniame pranešime atidengė, kad Irake nuo karo pradžios karo veiksmuose žuvo 796 kareiviai. Be jų dar 215 žuvo dėl kitų priežasčių. Britanijos karinis pranešimas sakė, kad žuvo 58 kariai. Italija prarado 18; Ispanija 8, Bulgarija 6; Ukraina 4; Lenkija 3, Tailandija 2; Danija, Salvadoras, Estija ir Olandija po vieną.

Prezidentas Bush neslėpė savo susirūpinimo dėl teroristų veiklos. Pentagonas paskelbė, kad šią vasarą bus pakeistas svarbiausias Irake kariuomenės vadas leitenantas generolas Ricardo Sanchez. Jo vietą gaus armijos vice štabo viršininkas generolas George Casey Jr. Jie abu yra keturių žvaigždžių generolai, sakoma, kad šie pakeitimai nėra rišami su skandalu armijos žvalgybos darbuose. Gen. Casey yra patyręs pėstininkų divizijos vadas, baigęs Denverio universitete tarptautinių santykių mokslus. Jo paskyrimas rišamas su JAV paskyrimu ambasadoriaus Irake John Negroponte. Gen. Casey laikomas politikos žinovu ir gynybos sekretoriaus Donald Rumsfeld favoritą. Prezidentas Bush, besirengdamas laimėti antrąją prezidento kadenciją, pasakė Armijos Karo kolegijoje, kad teroristai nenu-tars, kokia bus Irako ateitis.

Irako Laikinosios vyriausybės nariai, kurioje yra 33 ministrai. Kalba naujasis prezidentas šeichas Ghazi Ajil al-Yawar, kuris savo pirmoje kalboje pasakė: “Mes kaltiname Ameriką šimtą procentų už Irako saugumo betvarkę. Jie okupavo kraštą, panaikino saugumo agentūras ir jau dešimt mėnesių leidžia per Irako nesaugomas sienas atvykti be vizų ir leidimų bet kam”.

APF

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX. (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: EDITORIAL BOARD

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$1.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78. Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiuro numerio kaina - \$1.00. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slappyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

FARIZIEJIŠKA PAMOKA

Skaitome Jungtinių Amerikos Valstijų Valstybės departamento metinį pranešimą ryšium su žmogaus teisėmis pasaulyje.

Žmogaus teisių padėtis aptariama 101 valstybėje ir tai surašyta 270 puslapių leidinyje, kaip tos teisės buvo vykdomos 2003 metais. Nemažas dėmesys skiriamas toms valstybėms, kurios Sovietų Sąjungos buvo pavergtos ir šiuo metu veda nepriklausomą gyvenimą. Mums įdomu, kad Valstybės departamentas nevengia aptarti Rusijos žiniasklaidos padėtį, rašydamas, jog Rusijos vyriausybė savo spaudimu suvaržė jos laisvę ir ta laisvė vis labiau varžoma. Dokumente kišimasis į rinkimų eigą pažymimas Azerbaidžane, Armėnijoje, Kazachstane, Kirgizijoje, Tadžikistane, beveik visoje buvusioje Rusijos imperijoje. Pavyzdžiu minima Gruzija, kurios visuomenė pasipriešino valdžios savivaliavimui ir rinkimų klastojimui. Dokumentas rašo, jog JAV turėjo pagrindinį vaidmenį Gruzijos demokratizavimo eigoje ir dabar bendradarbiauja daugelyje sričių, nors toks didelis bendravimas nepatinka Maskvai. Ji kritikuojama dėl nuolatinio žmogaus teisių pažeidimo Čėčėnijoje. Ypač dėl Rusijos prezidento darytos įtakos parlamento rinkimuose. Dokumente griežtai sakoma, kad “Čėčėnijoje tebėra didelė grėsmė žmogaus teisėms, kurią Rusija laiko savo žeme”, nors JAV Valstybės sekretorius ne kartą tai pareiškė Rusijos prezidentui, kad čėčėnų laisvės kovotojų likvidavimas nesiderina su žmogaus teisėmis, kurias, neva sakosi pripažįstanti ir Rusija.

Minėtame dokumente kritikuojamas ir Izraelis. Jis kaltinamas jėgos naudojimu ir nuolatinio palestiniečių žudymu. Ir pasaulio žiniasklaida skelbia, kad Izraelio šarvuočiai griaua palestiniečių namus. Įprastas vaizdas, kai televizijos rodo nužudytus žmones, sužeistus vaikus, spygliuotas tvoras. Izraelis tai vadina apsigynimu, o arabų žiniasklaida – palestiniečių skerdynėmis. Izraelio Aukščiausiam teismui leidus, pabėgėlių stovyklose buldozeriai nugriovė daugiau kaip 80 palestiniečiams priklausiusių namų. Tūkstančiai palestiniečių liko be pastogės. Jungtinių Tautų generalinis sekretorius Kofi Annan pareiškė, jog palestiniečių namų griovimas yra tarptautinės teisės pažeidimas. Tuos Izraelio veiksmus pasmerkė ir Europos Sąjunga, bet nuo griežtesnės kritikos susilaikė tik JAV.

Pagal Palestinos pusbėnulių organizacijos pranešimo, nuo 2000 metų rudens iki šiol žuvo 2,919 palestiniečių, o Izraelio kariuomenės duomenimis per tą patį laikotarpį žuvo 963 Izraelio žmonės. Tačiau abejose pusėse – didžioji dalis civiliai, net 600 vaikų.

Bet daugiausia dokumente aprašoma padėtis Irake. JAV Valstybės departamento atstovas Richard Armitage pripažino, jog irakiečių kankinimo skandalas labai blogai pasaulyje nuteikė žmones prieš Ameriką. Irako kalėjime padarytos nuotraukos atskleidė nežmonišką JAV karių elgesį su areštuotais irakiečiais; jų sadistiškas pažeminimas tapo Irako karo priešininkų ginklu prieš JAV. Ir Amerikos spaudoje rodomos nuotraukos, kaip amerikiečiai išniekina kalinius. Washingtonas moko kitus, kaip reikia gerbti žmogaus teises, bet pats jas pažeidinėja. JAV Valstybės departamento leidinys dvelkia veidmainiškumu pasauliui, kai dokumente žmogaus teisių Irake pažeidimas neužsimenamas nė vienu žodžiu.

S. Tūbėnas

NERASTA ĮRODYMŲ, KAD LIETUVIAI KREPŠININKAI ŽUDĖ ŽYDUS

Valstybės saugumo departamentas (VSD) nerado jokių faktų, pagrindžiančių įtarimus, kad 1941 metais Lietuvą okupavus naciams, lietuvių krepšininkai galėjo dalyvauti žydų žudynėse Kaune, todėl nepradės ikiteisminio tyrimo.

Tai pranešė Kauno apygardos prokuratūra, išnagrinėjusi jai anksčiau Lietuvos generalinės prokuratūros persiustą medžiagą, kurią buvo pavesta patikrinti VSD Kauno apygardos skyriui.

Kovo mėnesį Lietuvos generalinei prokuratūrai atsiųstame pranešime nacių medžiojančio Simono Wiesenthalio centro Jeruzalėje direktorius Efraim Zuroff teigė, kad remiantis 1948 metais Miunchene išleista Yosefo Garo knyga "Žydiško Kauno sunaikinimas", po Kaune 1941 metais liepos mėnesį vykusių lietuvių ir vokiečių krepšinio komandų varžybų, nugalėtojai lietuviai gavo "prizą" - kiekvienas žaidėjas esą galėjo nušauti po dešimt žydų, kalintų Septintajame forte.

S.Wiesenthalio centro teigimu, šios krepšinio rungtynės buvo tik vienos iš daugelio, kurias žaidė Lietuvos komanda, sudaryta iš Tautinio darbo apsaugos bataliono, vėliau prijungto prie Lietuvos pagalbinių policijos batalionų.

Išlikęs gyvas Kauno geto gyventojas, gyvenantis Izraelyje, S.Wiesenthalio centrui

tvirtino, kad jį mušė lietuvių krepšininkai, o vėliau tie patys žaidėjai šaudė žydus.

Tačiau vėliau E.Zuroffas šio liudytojo parodymus patikslino, nurodydamas, kad minėtasis žmogus asmeniškai nematė Lietuvos krepšininkų, o perpasakojo kito žydo kalinio prisiminimus.

Kitas cituojamas liudytojas teigė, kad 1941 metų liepą buvo sušaudyti 7 tūkst. žydų vyrų, tarp budelių dauguma neva buvę lietuviai. Tačiau ir šis liudytojas prisipažįsta, kad apie tai sužinojęs "iš vieno asmens pasakojimo".

Taip pat centro pranešime cituojamas Lietuvos laikraštis "Į laisvę", kurio sporto skylyje yra išlikusi minėtų rungtynių apžvalga, tarp kitų žaidėjų minimi broliai Norkai, kurie JAV išleistoje Lietuvos enciklopedijoje įvardinti kaip krepšininkai Vytautas ir Algirdas Norkai.

E.Zuroff mini, kad "po karo mažiausiai du tos pačios lietuvių komandos žaidėjai buvo suimti Sovietų Sąjungos pareigūnų ir apkaltinti žydų sušaudymu septintajame forte. Per apklausą jie paminėjo keturis kitus krepšininkus iš savo komandos.

Populiarus JAV sporto kanalas ESPN balandį parodė reportažą, kuriame teigta, esą 1941 metais krepšininkų komandos "Perkūnas" sportininkai po rungtynių su Lietuva

tuomet okupavusiais nacių kareiviais dalyvavo žydų žudynėse Kauno septintajame forte.

Tuo tarpu Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro specialųjų tyrimo skyrius nustatė, jog išanalizavus archyvinės bylas, nerasta jokių duomenų apie žudynėse neva dalyvavusius sportininkus.

Prokuratūros pranešime spaudai teigiama, kad E.Zurofo pranešimas pagrįstas literatūriniais kūriniiais, gandais, o jo išvados ir teiginiai paremti prielaidomis, subjektyviomis pareiškėjo interpretacijomis, tam panaudojant realiai buvusius kitus, tačiau nieko bendra su jo minimais teiginiais neturinčius įvykius, pavardes, pranešimus. Taip pat nerasta tokių duomenų karo įvykių dokumentuos bei pokario bylose.

VSD Kauno apygardos skyrius nustatė, kad E.Zurofo pranešime išdėstyti faktai yra neteisingi, todėl atsisakyta pradėti ikiteisminį tyrimą.

Žydų žudynėmis apkaltinti Jungtinėse Valstijose gyvenantys broliai Algirdas ir Vytautas Norkai balandžio pabaigoje atmetė kaltinimus bendradarbiavus su Antrojo pasaulinio karo metais Lietuvą okupavusiais naciiais. Broliai, kuriems dabar 83-eji metai, gyvena Waterbury mieste Conecticuty valstijoje. 1941 metais jie žaidė krepšinio komandoje "Perkūnas".

BNS

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

— Keliais sakiniais —

• **Vokietijoje** buvo išrinktas naujas prezidentas, ekonomistas, buvęs Tarptautinio Valiutos Fondo direktorius Horst Koehler. Jis perims prezidento pareigas iš Johanues Rau liepos 1 d. Vokietijos prezidentu jis bus penkerius metus. Naujasis prezidentas, iškeltas kandidatu dešiniųjų centro partijų, gimęs nacių okupuotoje Lenkijos teritorijoje, balsavimuose nugalėjo moterį kandidatę Gesine Schwan. Savo pirmoje kalboj Koehler pabrėžė, kad Vokietijoje teks didelį dėmesį kreipti į nedarbą, ekonominius sunkumus ir socialinę apsaugą.

• **Naujoji Indijos** vyriausybė dar nepradėjo darbo kai Srinagar bomba sprogo kareivių pilname autobuse. Naujasis premjeras apgailestavo sprogimą, kuriame žuvo 33 kareiviai. Premjeras pasakė, kad terorizmas bus sunki našta vyriausybės pažangai.

• **Pirmas** amerikietis kareivis buvo teisiamas už nežmonišką elgesį su irakiečiais kaliniais Bagdade. Jis prisipažino kaltu ir buvo nuteistas

vieneriems metams kalėjimo bausme. Pasaulio žmogaus teisių organizacijos skundėsi, kad teismas neleido teisme dalyvauti tų organizacijų atstovams.

• **Jungtinių Tautų** Saugumo Taryba pasmerkė Izraelio kariuomenės puolimą Palestinos Rafah mieste, kur buldozeriai sugriovė daugiau 100 pastatų, paliko apie 1000 palestiniečių šeimų be pastogės. Izraelio spauda skundėsi, jog arabai tame mieste turi išsikasę tunelius, kuriais slapta atsiumčiami ginklai palestiniečiams. Izraelio teismas nuteisė Marwan Barghauti kalėjimo bausme. Arabų lygoje jo laikomas Palestinos vado Arafato įpėdiniu.

• **Kuveito** Seimas priėmė įstatymą, kuris leidžia moterims ne tik balsuoti, bet ir dalyvauti parlamento rinkimuose kandidatėmis.

• **Zimbabvės** prezidentas, valdęs šalį nuo 1980 metų, pasakė Kenijos spaudai, kad jis pasitrauks iš pareigų po ketverių metų. Jis noris rašyti atsiminimus, tapti poetu. Muga be atšventė savo 80 metų

gimtadienį.

• **Kinija** ir Kazachstanas pasirašė sutartį bendromis jėgomis pastatyti naftos vamzdžių liniją, kuria nafta tekėtų iš Kaspijos jūros iki Kinijos sienos.

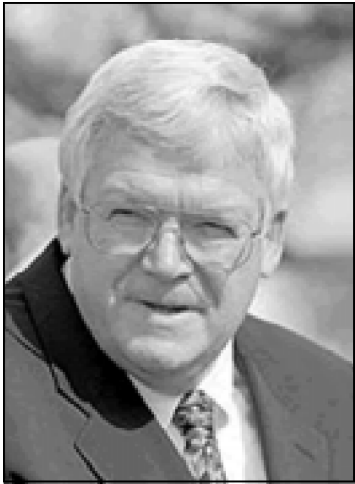
• **Lenkijoje** teko paieškoti politiko, kuris sutiktų būti premjeru. Prezidentas siūlė patvirtinti Marek Belka, tačiau Lenkijos Seimas atsisakė jį patvirtinti.

• **Britanijos** premjeras Tony Blair lankėsi Turkijoje, kurios vyriausybė nori įsijungti į Europos Sąjungą. Britanijos vyriausybė sutinka patenkinti Turkijos vyriausybę ir Turkijos premjeras Receo Erdogan tiki-si iki šių metų pabaigos pradėti derybas dėl Turkijos priėmimo.

• **Brazilijos** vyriausybė atšaukė nutarimą ištremti *New York Times* korespondentą, kuris parašė, kad brazilų prezidentas Luiz Inacio Lula turi problemą, mėgsta išgerti. Brazilijos politikai atmetė kaltinimus, klausdami: kas čia blogo?

• **JAV** delegacijos vienu metu pradėjo derybas dėl laisvos prekybos sutarties su Kolumbija, Peru ir Ekvadoru.

PASITARIMAI SU JAV ATSTOVŲ RŪMŲ PIRMININKU D. HASTERT

Dennis Hastert, JAV Atstovų rūmų pirmininkas

Vilnius/Vašingtonas, birželio 3 d. (ELTA). Tęsdamas vizitą Vašingtone Seimo vicepirmininkas Vytenis Andriukaitis kartu su kitų Baltijos ir Šiaurės šalių parlamentų vadovais trečiadienį susitiko su JAV Atstovų rūmų pirmininku Dennis Hastert, valstybės sekretoriaus pavaduotoju politiniams reikalams Marc Grossman ir Nacionalinio saugumo tarybos direktoriaus pavaduotoju Steve Hadley. Kalbėdamas su kolegomis iš Europos D. Hastert prisiminė savo kelionę į Lietuvą, kurios metu aplankė KGB kalėjimą Vilniuje ir susipažino su tuo, ką už laisvę yra paaukojusi Lietuva bei kiti Baltijos kraštai. Šiandien, anot jo, galima džiaugtis Baltijos šalių laisve ir naryste ES bei NATO.

Šiame susitikime V. Andriukaitis priminė 2001 metais Vilniuje ištartus Atstovų rūmų pirmininko žodžius, kad jis remia Lietuvos narytę NATO. Seimo vicepirmininkas pažymėjo, kad Lietuvos gyventojai nepamirš šios paramos, ir priminė, jog Lietuva laukia JAV verslo misijos šiais metais. Be to, V. Andriukaitis pasiūlė kitais metais surengti teletiltą tarp aštuonių Šiaurės

ir Baltijos valstybių bei JAV Kongreso konkrečiomis temomis. Kaip pavyzdį jis paminėjo JAV pasiūlytos išplėtos kaimynystės programos Šiaurės Europai aptarimą. Anot pranešimo spaudai, D. Hastert šiai idėjai pritarė. Susitikime su Atstovų rūmų pirmininku buvo pažymėta Šiaurės ir Baltijos šalių parlamentų santykių dvišaliu ir regioniniu lygiu su JAV Kongresu svarba, aptarta padėtis Irake, pažymint naujas galimybes aktyvesniam tarptautinės bendruomenės įsitraukimui į saugumo užtikrinimą, demokratijos plėtojimą Irake bei Irako rekonstrukcijos projektus.

Svarstant galimą bevizio režimo kelionėms į JAV įvedimą, D. Hastert pažymėjo, kad JAV saugumo užtikrinimo kontekste tai yra jautrus klausimas. Tačiau jis pasveikino pastangas, kuriomis siekiama palengvinti JAV ir kitų šalių piliečių keliones.

Šiaurės ir Baltijos šalių parlamentų pirmininkai susitikimuose Vašingtone taip pat aptarė galimybes, kaip paremti demokratijos ir laisvosios rinkos reformas Pietų Kaukaze, Ukrainoje, Moldovoje, kaip skatinti demokratines permainas Baltarusijoje.

Seimo vicepirmininkas kartu su kolegomis dalyvavo spaudos konferencijoje Nacionaliniame spaudos klube Vašingtone. Pradėdamas spaudos konferenciją Suomijos Parlamento vadovas Paavo Lipponen prisiminė, kad surengti tokią kelionę į Vašingtoną kilo Šiaurės ir Baltijos valstybių parlamentų pirmininkų susitikime 2003 metais Palangoje - "kurorte, kurį visiems rekomenduoju aplankyti".

TESIAMA KIRŠINIMO POLITIKA

Vilnius, birželio 4 d. (ELTA). Sulaukęs patarimų atsakingiau reikšti mintis tautiniu klausimu, Darbo partijos pirmininkas Viktoras Uspaskichas pats ėmė skųstis. Darbo partijos lyderis laišku kreipėsi į laikinąjį Prezidentą Artūrą Paulauską ir visas Lietuvos žmogaus teises ginančias organizacijas, prašydamas atkreipti dėmesį į tautinės nesantaikos kurstymo bei žmogaus teisių pažeidimo atvejus Lietuvoje. Seimo narys ir Darbo partijos vadas teigia patirias piliečių teisių pažeidimus ir tautinį persekiojimą. Šį V. Uspaskicho kreipimąsi, anot Darbo partijos pranešimo, paskatino gegužės 24 d. Sąjūdžio tarybos kreipimasis, įteiktas

laikinais einančiam pareigas prezidentui A. Paulauskui, kuriame siūloma atimti iš V. Uspaskicho Lietuvos pilietybę, bei parlamentaro Gintaro Šileikio pateiktas Seimo Etikos ir procedūrų komisijai. "Šiuos atvejus vertinu kaip mano - asmens ir piliečio - teisių pažeidinėjimą bei atvirą tautinės nesantaikos kurstymą ir tautinį persekiojimą", - sako V. Uspaskichas. G. Šileikis buvo apskundęs V. Uspaskichą dėl vieno iš jo teiginių, pasakytų per susitikimą su rinkėjais Panevėžyje, - esą lietuviai 14 metų nesugebėjo valdyti valstybės. Sąjūdžio taryba V. Uspaskicho pasisakymą vertino kaip "antivalstybinę veiklą", kuri turi būti "įvertinta teisi-

LIETUVOJE LENKAI IR RUSAI KARTU

Europos Parlamento rinkimuose dalyvauja trylika politinių organizacijų, iš kurių dvi yra sudariusios vieną sąrašą. Į koaliciją "Kartu - mes jėga" prieš Europos Parlamento rinkimus susijungė Lietuvos lenkų rinkimų akcija ir Rusų sąjunga. Pirmąsias koalicijos sąrašo vietas pasidalijo šių organizacijų lyderiai: pirmuoju numeriu įrašytas Rusų sąjungos pirmininkas Sergejus Dmitrijevas, antruoju - LLRA vadovas Valdemaras Tomaševskis.

V. Tomaševskis, LLRA pirmininkas, teigė, kad sąjunga su Lietuvos rusams atstovaujančia organizacija yra natūrali, nes juos vienija daug tautinėms mažumoms rūpimų klausimų. "Mes Seime seniai kartu dirbame, priimame ar siūlome įstatymus dėl švietimo ar kitų mažumoms svarbių klausimų", - teigė V. Tomaševskis.

Šių organizacijų atstovai, priklausydami skirtingoms frakcijoms, bendradarbiauja.

V. Tomaševskis ir jo kolega iš LLRA priklauso Liberaldemokratų frakcijai, o Rusų sąjungos atstovai - valdančiajai socialdemokratinės koalicijos frakcijai.

Politikas taip pat primena, kad šios dvi organizacijos tarėsi ir prieš paskutinius savivaldybių rinkimus. "Buvome sutarę nekelti abiejų sąrašų svarbiose apygardose. Greičiausiai sudarysime koaliciją ir prieš Seimo rinkimus. Koalicijos sąrašas turi galimybių gauti daugiau balsų, ypač per Euro-

pos Parlamento rinkimus", - teigė Seimo narys, išrinktas Vilniaus ir Šalčininkų apygardoje.

Į klausimą, kodėl pirmąją vietą sąrašė Lietuvos lenkai atidavė Rusų sąjungai, V. Tomaševskis atsakė, kad tai jiems nėra svarbu. "Juk rinkėjams leidžiama reitinguoti. Be to, lenkų atstovų yra daugiau. Kita vertus, reikėjo kažkam šiek tiek nusileisti, kad sąrašas apskritai pasirodytų. Tai yra svarbiausia", - teigė Seimo narys.

Vytauto Didžiojo universiteto Politikos mokslų ir diplomatijos instituto direktorius Antanas Kulakauskas teigia manantis, kad tokia sąjunga - bandymas žaisti tautinių mažumų korta. "Rusų korta bus labai stipri Baltijos šalyse. Lenkai lyg ir iškrenta iš šio konteksto, tačiau jei jų mąstymas senamadiškas, tai tokia sąjunga yra visai suprantamas ir paaiškinamas dalykas", - teigia politologas.

Anot Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto dėstytojo Vytauto Radžvilo, jis neatmestų galimybes, kad taip bandoma sukurti įrankį, kuriuo galima būtų paveikti Lietuvos vidaus ir užsienio politiką. "Lietuvos rusų sąjunga jau yra atskleidusi savo nuostatas, pavyzdžiui, kad ir per savo vado S. Dmitrijevo elgesį tarptautinėse institucijose. Galima sakyti, kad šie žmonės niekada nesusitaikys su tuo, jog Lietuva taptų Vakarų dalimi. Jei Lietuvos lenkų ir rusų sąjun-

gai pavyktų daryti įtaką Lietuvoje arba Europos struktūrose, ji taptų Rusijos interesų gynėja. Tai yra apgailėtina padėtis", - teigė V. Radžvilas.

Nors Lenkija yra strateginė Lietuvos partnerė jai įsitvirtinant Vakarų struktūrose, Lietuvoje lenkų ir rusų interesai sutapo.

"Lietuvos lenkai išsiskiria tuo, kad per sovietinį laikotarpį ši grupė buvo aprusinta ir susovietinta. Ji mąsto taip, kaip daugelis Lietuvos rusakalbių", - teigė filosofas.

Anot V. Radžvilo, reikėtų pagaliau iškelti tautinių mažumų lojalumo Lietuvos valstybei klausimą, kuris keletą metų buvo nutylimas.

Anot LLRA vadovo, paklausto, ar jiems žinoma, kad Lietuvos rusų sąjungos pirmininkas Sergejus Dmitrijevas, su Lietuvos delegacija išvykęs atstovauti valstybei į tarptautines institucijas, palaikydavo ne Lietuvą, o Rusijos poziciją ir ar tai nemeta šešėlio LLRA, taip klausimo formuluoti negalima.

"Svarbiausia tai, kad bendras sąrašas jau yra. Jį sudarant mums buvo nesvarbu asmeninė nuomonė apie toli nuo Lietuvos esančius įvykius, kažkur Čėčėnijoje, Afganistane ar Irake", - teigė V. Tomaševskis.

"Be to, mes kalbėjome su partneriais, jie nekvestionuoja Lietuvos narystės Europos Sąjungoje ir NATO", - pridūrė lenkų organizacijos atstovas Seime. Vienas iš jų argumentų yra ir tai, kad Rusų sąjunga priklauso valdančiajai koalicijai nuo pat šios koalicijos darbo pradžios.

*Indrė Makaraitytė,
"Atgimimas"*

Kazachija, Karagandos sr., Džezkazgano lageris, Steplago grupė. Pamaina pasirodusi darbu šachtoje (1954 m.).

LGGRTC nuotr.

niu, politiniu ir moraliniu aspektais" Pats V. Uspaskichas kategoriškai paneigė, kad yra nepagarbiai atsiliepęs apie lietuvius.

Seimo Etikos ir procedūrų komisija, apsvarsčiusi G. Šileikio skundą, pasiūlė V. Uspaskichui nevartoti nepa-

galvotų epitetų, atsakingiau reikšti savo mintis. Panašų patarimą atsargiau rinkti žodžius kalbant jautriais tautiniais klausimais V. Uspaskichui pateikė ir laikinasis Prezidentas A. Paulauskas.

Tuo tarpu Darbo partijos

lyderio V. Uspaskicho nuomone, šie rinkimų metu inicijuoti atvejai, nukreipti prieš ne Lietuvoje gimusius valstybės piliečius, dirbančius Lietuvos žmonių labui, menkina šalies, ką tik įstojusios į ES ir NATO, autoritetą.

NERIMO PASAKA

LEITENANTAS
Antanas Dundzila

V.

Atsigulus kone visame kūne tūnojo nerimas. Užmerk-tų akių vokuose, kaip ekrane, slinko namiškių veidai. Juos matyti būdavo tolygu maldai, bet ir tai manęs šįkart nera-mino. Jau besnaudžiant, kaž-kur tolokai pasigirdo spro-gimas ir, nuo į smėlį įsmeigto šautuvo, nusirito mūsų žuvusio kulkosvaidininko peršautas šalmas. Keista, aš ką tik buvau pabaigęs laišką žuvusiojo namiškiams, bet rankose dabar laikiau tuščią lapą. “Kur dingo taip sunkiai parašyti žodžiai?”, negalėjau suprasti, tolygiai nesuprantamai iki kelių įklim-pęs į smėlį. Viskas nutrūko, kai pramerčiau akis ir, prakaitu permirkęs, suvokiau, kad guliu palapinėje.

Dienos išgyvenimai ir sap-nas tebesimaišė su nuovargiu. Karas čiulpte čiulpė fizines ir dvasines jėgas, o likimo pa-smerktiesiems - net gyvybę.

XXXX

Išvažiavus už bazės ribų, mūsų dalinio budrumas padidėjo, ginklai buvo parengti, į abi kelio puses nukreipti. Važiuojant net ir atviruose

kovos automobiliuose, po neperšaunamas liemenes karių apranga buvo permirkusi prakaitu. Koloną supantis gamto-vaizdis man priminė Naujosios Meksikos ar Arizonos dyky-nes. Šiek tiek akmenuotos, banguojančios plokštumos, vienur kitur kalvelės su vėjo nulygintomis keteromis dabar buvo garantuota mirties zona bet kam, išdrįsusiam prieš mus stoti. Tačiau mačius mūsų žuvusįjį ir, nežinia, kelis tūkstančius sužeistųjų, buvo aišku, kad mirties zonoje esame ir mes. Po vis dažnėjančių parti-zaninių užpuolimų, galiojo taisyklė, “Pirmiau šauk, o po to klausk”. Kelionės nelengvi-no dulkės, kurios ritosi iš po vikšrų ir ratų.

Prieš kelias dienas į dalinį atsiųstą karininką įspėjau:

- Leitenante, dar kartą primink visiems, kad žygio metu saviesiems niekas nesa-liutuotų. Priešo slapukams nereikia ranka rodyti į vadus.

- Tuoj pat, majore!

Po geros valandos plentu kolona artėjo prie kaimelio. Priekyje važiavusio šarvuočio

igula pranešė:

- Raitelis vienas, Riteriui! Raitelis vienas, Riteriui! Plen-to priekyje žmonių minia, keli šimtai. Šiandien sekmadienis, turgaus diena Islamo kraštuose! Raitelis vienas ir du va-žiuoja į priekį žvalgyti.

Kolona sustojo, o du šarvuočiai artėjo prie kaimelio. Pro žiūronus mačiau, kad gyventojai į juos beveik nekreipė dėmesio, tik keli vaikai buvo atsiskukę, dairėsi. Čia galėjo būti spąstai, tačiau karo metu turgus gyventojams galėjo būti irgi gyvybiniu reikalu. Priekyje buvę išsidėstę mūsų du šarvuočius dengti automatų ugnimi.

- Majore, sukelkime triukšmą kulkosvaidžių salve kur nors į šoną. Žmonės išbėgios ir slėpsis, o mes pravažiuosime! - pasiūlė puskarininkis.

- Verta pabandyti, - atsa-kiau, nieko geresnio nesugalvojęs. - Pranešk kolonai ir, likus dviems šimtams jardų nuo kaimelio, trys kulkosvaidžiai atidaro ugnį į tas dvi išsikišusias uolas dešinėje, - parodžiau.

Įvyko stebinantis reiškinys. Kai prasidėjo šaudymas, gatvę užkimšęs žmonių skruzdėlynas ištuštėjo per 10 sekundžių. Vieni pasislėpė, o dalis net atsidūrė kaimelio dešinėje, žiūrėjo kokios čia “kautynės”.

Tuščiu keliu per kelias minutes mūsų kolona pilnu greičiu perkirto kaimą. Visiems pakilo nuotaika, o mane ypač maloniai nuteikė puskarininkio sumanymas. Su manim kartu važiavęs karo korespondentas savo išpūdžius diktavo į diktofoną: “Tai gudrus, psichologinės taktikos pavyzdys, tinkantis karo mokslo vadovėliams”, -nugirdau. “Esame kelyje į šiaurę, Al Amarah apylinkės, Irakas.2003 spalio 18.”

Spalio 18! Tik dabar prisiminiau, kad tai mano gimtadienis. Aš jau keturiasdešimties, jau antru kartu Irako karo lauke ir gyvas, nesusžeistas Ar tai laimė, ar Dievo ranka? Neabejojau, kad man šio gimtadienio tikra dovana buvo puskarininkio patarimas.

Priešpiečių Petras su Ina nuvažiavo į apylinkės restoraną.

- Jei šiandien nebus laiško iš Pauliaus, skambinsiu Elenutei. Gal ji bus kokią žinią gavusi, gal ką iš kitų žmonių sužinojo, - jau atsisėdus, balsiai galvojo Ina.

- Grįždami dar sustosime knygyne, aš noriu smulkesnio Irako žemėlapių,- vartydamas meniu, atsiliepė Petras.

Jų pokalbį nustelbė už pertvarėlės, prie gretimo staliuko apie karą gan garsiai

kalbančių vyrų balsai. Matuliai susižvalgė ir pradėjo klausytis. Pokalbis jau buvo įsisiūbavęs:

- O tu ar žinai, kiek Vietname esi nušovęs? - klausė vienas. - Ar apie savo nušautus rašei į namus, ar pasakojai žmonai? - Jo balsas buvo draugiškas, bet klausimai griežti.

- Aš skraidžiau, priešo veidų nemačiau. Amerika kovojo, kaip dabar kad Irake kovoja. Nesąmonė būtų, karius žmogžudžiais vadinti... O ką tu sakai, iš Irako grįžęs? - kreipėsi, turbūt, į trečiąjį, Vietname skraidęs lakūnas. - Ką tu apie mūšiuose nukautus kitiems pasakojai ar rašei?

- Kam man pasakoti ar rašyti? Armija mane nusiuntė to-kiam, va, uždaviniui. Jei būtume mes nešaudė, jie būtų mus iššaudė, O kai įsiliepsnoja mūšis, tai savaime žinai, ką daryti!

- Bet ar, Amerikon grįžęs, savo šaudymu gyreisi, ar ko-kiam bare prie alaus pasakojai, kiek nušovei? Ar sugrįžus, kaip tas mano kaimyno berniukas, tavo vaikas neklausė, kiek nušovei? - ir toliau klausinėjo lakūnas.

Atrodė, kad kalbasi trys vyrai. Tačiau Matuliai toliau tegalėjo sekti pokalbio mintį, nebeatskirdami, kuris buvo lakūno, o katras buvo kovojęs Irake.

(Bus daugiau)

Dr. Algimantas LIEKIS

MES - LIETUVIAI: KOVOS IR VILČIŲ METAIS

(1988 - 1990 M.)

LVI

[...] Pavyzdžiui, JAV įstataymais numatyta baudžiamoji atsakomybė jau vien už pasiūlymus keisti valstijų sienas. Ir niekas ten tokių klausimų nekelia. [...] Mus norima pripratinti prie minties, kad “langas į Europą” Sovietų Sąjungai liks tik plyšelis. Ką mums daryti? Pirmiausia būtinai reikia apginti pertvarką - mūsų revoliuciją revoliucijoje. [...] Mums reikia ryžtingai kovoti su separatistinėmis tendencijomis, sujungti ir visapusiškai paremti visas tas jėgas, kurios stovi socialistinių vertybių gynimo pozicijose.

Bet ypač įnirtingai puolė savarankišką LKP “**naktinės” partijos atstovai. Laikinojo LKP (TSKP) CK sekretorius M.Burokevičius kalbėjo: Draugai SSKP CK** nariai ir kandidatai į SSKP CK narius! Aš visiškai sutinku su Michailo Sergejevičiaus Gorbačiovo išvadomis. Lietuvos komunistams labai sunkus krizės periodas. Visų blogybių priežastis, kad LKP XX suvažiavimas priėmė nutarimus, prieštaraujančius SSKP ir jos

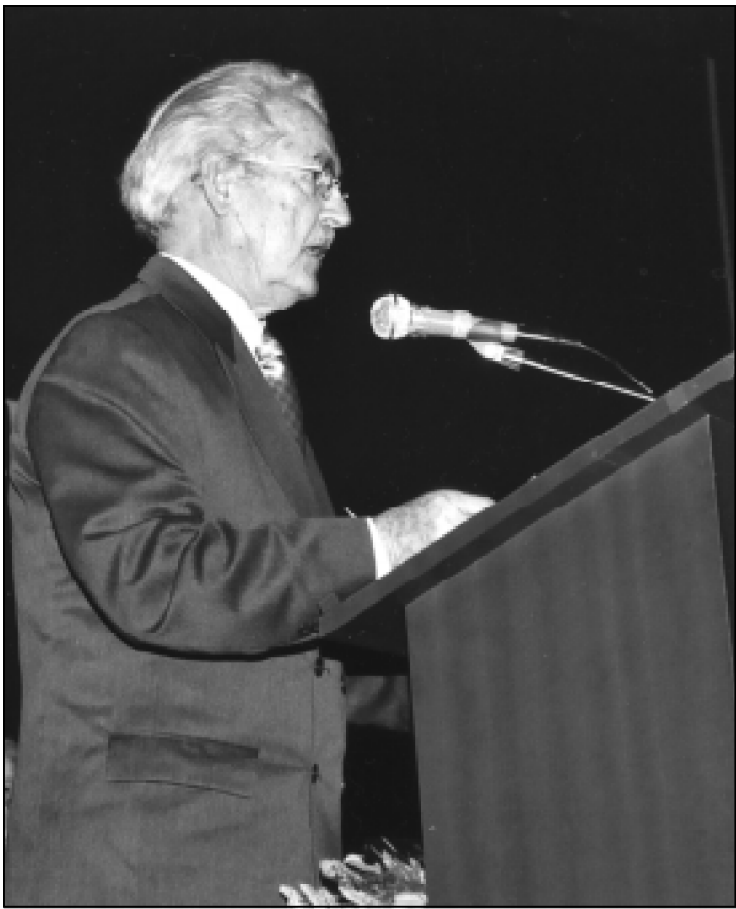
vykdomai pertvarkai! Lietuvos komunistų partija įsikūrė 1918 m. spalio mėnesį remdamasi marksistine-leninine teorija. Bet dabartinę LKP krečia nacionalistinis egoizmas, o jos lyderius - didybės manija. Ji pasidavė antisocialistinių, separatistinių ir nacionalistinių jėgų spaudimui. Lietuvos komunistų partija pergyvena savo istorinę tragediją. Ir tai teigti yra pagrindo. Pirmiausia didelė dalis LKP vadovybės, stovinčios ant separatistinės platformos, vykdė Sąjūdžio politiką, nutolo nuo SSKP principinių pozicijų. [...] Antra, LKP atsiskyrė nuo SSKP. Tai matyti ir iš LKP XX suvažiavimo dokumentų. [...] Mes, Lietuvos komunistai, stovintys ant vieningos SSKP platformos, esame įsitikinę, kad vadinamosios savarankiškos LKP separatizmas yra peilis SSKP, jos internacionalistiniam pobūdžiui. [...] Pertvarką LKP turi ir privalo vykti tik kartu su SSKP ir turi padėti spręsti tas problemas, kurios iškilusios visai tarybinei liaudžiai. Vyks-

tanti pertvarka reikalauja, kad būtų neskaidoma LKP, o priešingai, kad visi Lietuvos komunistai glaudžiai susitelktų į vieningą SSKP. Ir, mano giliu įsitikinimu, Lietuvos komunistų partija tik SSKP sudėtyje gali išspręsti Tarybų Lietuvos tolesnio ugdymo problemas. Tokios pozicijos mes laikėmės, kai prasidėjo diskusija dėl LKP statuso, tokios pozicijos laikomės ir dabar. Bet LKP XX suvažiavimas patvirtino dokumentus, pagal kuriuos LKP atsiskyrė nuo SSKP ir kartu suskaldė SSKP gretas. Juk tai skaudus smūgis pertvarkai! Juk tai separatistinis LKP nepasitikėjimas SSKP. LKP izoliavimasis nuo SSKP parankus Lietuvos separatistinėms ir nacionalistinėms jėgoms, siekiančioms atskirti Sovietų Lietuvą nuo SSRS, jėgoms, norinčioms orientuoti Lietuvą į Vakarų Europą. [...] Drauge Brazauskai, jūs prisimenate - dar gruodžio 15 d. aš su komunistų delegacija buvau pas jus, įtikinėjome jus, kad LKP XX suvažiavime būtų aptariamai tik pasiūlymai

SSKP XXVIII suvažiavimui, siūlėme nukelti suvažiavimą keletą mėnesių, kad nebūtų priimti savarankiškos LKP programiniai dokumentai, nutarimas dėl LKP išstojimo iš SSKP. Kalbėjome, įtikinėjome jus daugiau kaip pusantros valandos, bet veltui. Tai patvirtinti gali ir čia, plenume, dalyvaujantis draugas V.Švedas. Mes, septynetas, jus įtikinėjome, o LKP CK sekretoriai ir LTSR Ministrų Tarybos pirmininkas priimamajame laukė, kol mes su jumis diskutavome. Beje, jūs turite prisiminti, kad aš dar 1988 m. vasario 7 d., tai yra beveik prieš dešimt mėnesių, parašiau jums laišką, kuriame kėliau minėtus klausimus, taip pat klausimus dėl įsigalinčių Lietuvoje antirusiškų, antilenkiškų, antitarybinių nuotaukų, kad LKP supriešinama su SSKP. Bet jūs į mano laišką neatsakėte. Tą laišką aš turiu ir galiu įteikti Politinio biuro nariams. Jis išverstas į rusų kalbą. [...] Aš neturiu ko prarasti. Aš - profesorius, mokslų daktaras, todėl galiu ir tiesą sakyti. (*Plojimai*) [...] Suvažiavime dėl LKP ateities buvo organizuotas vardinis balsavimas. Dėl to tik 160 delegatų parodė vyriškumą pasakydami, kad LKP ir toliau liktų SSKP sudėtyje. Mes [...] naktį

organizavome VI partinę konferenciją, išrinkome LKP (ant SSKP platformos) laikinuosius vadovaujančiuosius organus. [...] VI partinės konferencijos delegatai turėjo tam teisę, nes jie buvo išrinkti partinių organizacijų, kurios laikosi vieningos SSKP pozicijos. Konferencijos tikslas - įrodyti, kad ir toliau veikia SSKP Lietuvos partinė organizacija (*Smarkūs plojimai*). [...] VI konferencija iškėlė uždavinį - išsaugoti ir stiprinti partines organizacijas, suburti komunistus vieningos SSKP gretose. Konferencija nutarė, kad tik LKP ant SSKP platformos yra tikroji LKP tradicijų paveldėtoja ir tęsėja. [...] Tarp konferencijos delegatų (iš viso konferencijos darbo pabaigoje dalyvavo 144 delegatai) buvo darbininkų, kolūkiečių, mokslo darbuotojų, dėstytojų, inžinierių, partinių darbuotojų ir kitų profesijų atstovų. Konferencija į Laikinąjį CK išrinko 17 lietuvių, kitų tautybių - rusų, lenkų, baltarusių, ukrainiečių, žydų. [...] Mes kreipiamės į SSKP CK narius ir kandidatus, į sąjunginių respublikų, kraštų ir sričių partines organizacijas visokeriopai paremti mūsų pastangas išsaugoti Lietuvos partinę organizaciją vieningos SSKP sudėtyje.

(Bus daugiau)

Dr. Antanas Razma, Lietuvių Fondo Tarybos pirmininkas

LIETUVOS ATSTOVYBĖS SUKAKTIS

Birželio mėn. 1d., antradienį, Lietuvos Respublikos ambasadoje Vašingtone buvo paminėtas Lietuvos atstovybės įsikūrimo dabartinėse patalpose, 16-oje gatvėje, 80-metis.

Lietuvos ambasadorius JAV Vygaudas Ušackas kreipdamasis į susirinkusius padėkojo Amerikos lietuviams ir Lietuvos draugams, kurių pagalba ir pasišventimas okupacijos metais padėjo išlaikyti Nepriklausomos Lietuvos salelę Vašingtone. “Šiandien norėčiau padėkoti ne tik iškiliems Lietuvos diplomatams ir buvusiems Lietuvos atstovybės Vašingtone darbuotojams, kurių pasiaukojimas ir darbas Tėvynės labui prisidėjo prie atstovybės

funkcionavimo okupacijos metais, bet ir visiems Amerikos lietuviams ir mūsų draugams Amerikoje, kurių pagalba ir tikėjimas Lietuvos laisve padėjo išlaikyti šį pastatą, kaip mūsų laisvės ir valstybingumo simbolį,” kalbėjo ambasadorius. “Lygiai prieš 80 metų-1924 m. birželio mėn. 1 d.-Lietuvos valstybės atstovas JAV Kazys Bizauskas nupirkęs pastatą 16-oje gatvėje, pažymėtu numeriu 2622, įkurdino jame Lietuvos atstovybę. Dėka JAV nepripažinimo politikos, Lietuva išlaikė šį pastatą per visus sovietinės okupacijos metus,” sakė V.Ušackas.

LR ambasados informacija

KVIEČIAME VISUS DALYVAUTI!

XII Tautinių šokių šventėje liepos 3 d. 2 val. p.p.

Allstate Arenoje, 6920 N. Mannheim Road, Rosemont, IL 60018.

Susipažinimo vakare su šokiais – liepos 2 d. 8 val. vak. Navy Pier, Grand Ball Room, 600 E. Grand Ave., Chicago, IL 60611.

Šventės pokyliuose – liepos 3 d. 7:30 p val. vak. Hyatt Regency O'Hare viešbutyje, 9300 W. Bryn Mawr Ave. Rosemont, IL 60018.

· Iškilmingi pietūs ir šokiai (kaina \$75)

· Jaunimo šokiai ir vakarienė (kaina \$35)

(Bilietus įsigyti ir stalus užsisakyti reikia iš anksto)

Bilietus galima įsigyti:

Lietuvėlėje

5741 S. Harlem Ave.

Chicago, IL 60637

773-788-1362

Pasaulio lietuvių centre

14911 127th Street

Lemont, IL 60439

Sekmadieniais

nuo 9 val. ryto iki 12:00

Seklyčioje

2711 W. 71st Street

Chicago, IL 60629

773-476-2655

LIETUVIŲ FONDO DR. ANTANO RAZMOS VARDO VISUOMENINĖ PREMIJA

Lietuvių Fondas 2004 metais skiria nedalomą **25,000 dolerių Visuomeninę premiją** prisiminti 1990 metų Lietuvos Nepriklausomybės Atkūrimą ir lietuviybės išlaikymą per 50 metų trukusią sovietinę Lietuvos okupaciją.

PREMIJAI GAUTI SĄLYGOS

Lietuvių Fondo dr. Antano Razmos vardo Visuomeninė premija skiriama visuomenininkui arba visuomeninei organizacijai už visuomeninius darbus bei laimėjimus vienoje ar kelyje iš sekančių sričių:

1. Lietuviybės išlaikymas užsienyje arba Lietuvoje.
2. Lietuvos valstybės nepriklausomybės atkūrimas.
3. Lietuvos valstybingumo išlaikymas.
4. Aktyvus dalyvavimas spaudoje dėl Lietuvos valstybingumo išlaikymo.
5. Aktyvus dalyvavimas spaudoje dėl lietuviybės išlaikymo.
6. Aktyvus dalyvavimas tautiniuose arba tarptautiniuose suvažiavimuose už Lietuvos valstybingumą.
7. Aktyvus dalyvavimas tautiniuose ir tarptautiniuose

suvažiavimuose už lietuviybės išlaikymą.

8. Tautinių arba tarptautinių organizacijų parama Lietuvos valstybingumo išlaikymui.

9. Tautinių arba tarptautinių organizacijų parama lietuviybės išlaikymui.

PASIŪLYMAI PREMIJAI

Lietuvių Fondo dr. Antano Razmos vardo Visuomeninei premijai gauti pasiūlymus gali teikti atskiri asmenys arba organizacijos, rekomenduodamos visuomenininką arba visuomeninę organizaciją. **Pasiūlymuose reikia pateikti ką siūlo, kodėl siūlo, už kokius darbus siūlo.**

Premijai gauti negalima rekomenduoti savęs arba savo organizacijos. Tokie pasiūlymai nebus svarstomi Premijos komisijoje. Savo organizacijas gali siūlyti tik atskiri nariai, bet negali siūlyti ju pirmininkai arba valdybų/tarybų nariai.

Pasiūlymuose turi būti nurodyti siūlytojų (rekomenduojančių asmenų) vardai ir pavardės arba organizacijų pavadinimai, pirmininkų vardai ir pavardės, adresai, telefonai, parašai.

Lietuvių Fondo dr. Antano

Lietuvos Sąjūdžio Vilniaus ir Kauno miesto tarybų

KREIPIMASIS Į LIETUVOS ŽMONES

Dėl Darbo partijos

2004-06-02

Istorija rodo, kad sunkiausiais gyvenimo momentais atsiranda valstybės ar tautos gelbėtojų ir “gelbėtojų”. Pirmieji ieško kelių, kaip sunkiu darbu ir bendromis jėgomis įveikti sunkumus, antrieji žada lengvus kelius į “šviesią ateitį”, suvilioja žmones ir taip siekia perimti valstybės valdymą. Neretai vietiniai bei užsieniniai “gelbėtojai” iš anksto ruošia sau palankią aplinką sąmoningai žlugdydami valstybę, keldami žmonių nepasitenkinimą.

2003-02-22 V. Uspaskich Vilniuje, Sporto rūmuose, pasikėsino į Konstituciją - pradėjo organizuoti referendumą, kad parlamentarai nebūtų renkami pagal partinius sąrašus. Tačiau tada žmonės tam pasipriešino.

2003-10-18 V. Uspaskich įkuria Darbo partiją, kuri atitinka Lenino įkurtai partijai Rusijoje. Leniniečių partijos pagrindas buvo proletarai, o uspaskichų - žadantieji “rojų” biznio, pramonės ir žemės ūkio vadovai ir turtuoliai bei siekiantys valdžios ir politinių tikslų veikėjai. Partijos viršūnėje ir vadovavimo grandyse- didžiulių turtų šeimininkai, kurie vadovauja jų pačių engiamoms masėms. Kaip ir leniniečiai, imigrantas V.Uspaskich, tapęs savo partijos pirmininku, žada žmonėms aukso kalnus - padidinti darbo užmokestį apie 40 procentų, masiškai steigti naujas darbo vietas.

Kyla daugybė klausimų, kodėl Uspaskicho turtuoliai iki šiol nesudarė normalių darbo sąlygų, neskiria padoraus darbo užmokesčio, nesumoka valstybei iki 30 procentų mokesčių.

Prisiminkime, kad V. Uspaskich, beveik tris metus vadovavęs Seimo Ekonomikos komitetui, neinicijavo nė vieno įstatymo proletarams ir varguomenei padėti, tačiau pasižymėjo kaip didžiausias Seimo pravaikštininkas.

Uspaskichai per Darbo partiją siekia papulti į Europos Parlamentą, Lietuvos Seimą ir užimti aukščiausius valdžios postus, o tada - pasidalinti Lietuvos ir Europos žmonių uždirbtas lėšas.

Žmonės, būkite budrūs! Kairieji vėl siekia valdžios.

Leonas Kerosierius

Vilniaus m. tarybos

posėdžio pirmininkas

Algimantas Budriūnas

sekretorius

Zigmas Kazlauskas

Kauno m. tarybos

posėdžio pirmininkas

Elvyra Valiukaitė

sekretorė

Razmos vardo Visuomeninės premijos komisiją sudaro LF Tarybos pakviesti 6 asmenys: prof. dr. Benediktas Juodka, Vytautas Kamantas, Angelė Karnienė, Dalia Kuodytė, prof. dr. Julius Šmulskštys ir prof. dr. Antanas Tyla. Trys komisijos nariai gyvena Lietuvoje (B. Juodka, D. Kuodytė ir A. Tyla), ir trys Jungtinėse Amerikos Valstijose (V. Kamantas, A. Karnienė ir J. Šmulskštys).

Pasiūlymai raštu yra siunčiami **iki 2004 m. birželio 30 d.** Lietuvių Fondo dr. Antano Razmos vardo Visuomeninės premijos komisijos pirmininkui šiuo adresu:

Vytautas Kamantas

LF Visuomeninė premija

1107 Pinewood Dr NW

Grand Rapids MI 49544

USA

Tel. 616-791-7333, Faksas 616-791-7888, Mobilus tel. 616-299-8044, E-paštas: kamantas@aol.com

Reikalui esant, papildomos informacijos gali būti pateiktos kaip priedai pasiūlymui.

Pasiūlymai, kurie neatitiks premijai gauti sąlygas, nebus svarstomi Premijos komisijoje.

LF Visuomeninė 25,000 dol. premija bus įteikta 2004 m. lapkričio 6 d. Tai bus jau ketvirtoji metinė Lietuvių Fondo dr. Antano Razmos vardo premija. Pirmoji - Švietimo premija - 2001 m. buvo paskirta Vasario 16 gimnazijai Vokietijoje; antroji - Kultūrinė muzikinė - 2002 m. teko Valstybiniam Vilniaus kvartetui; trečioji - Mokslinės medicinos - 2003 m. buvo paskirta Kauno Medicinos universiteto Biomedicinių tyrimų institutui ir jo vadovui prof. dr. A. Dumčiui.

LF informacija

LIETUVOS AMBASADOSE VYKSTA BALSAVIMAS

Lietuvos diplomatinėse atstovybėse užsienyje jau prasidėjo balsavimas Europarlamento ir Prezidento rinkimuose. “Ambasados rinkimams yra pasiruošusios. Į ambasadas gali kreiptis tie Lietuvos piliečiai, kurie iš šalies išvyks anksčiau nei prasidės balsavimas paštu birželio 8 dieną”, - sakė Eltai atsakinga už balsavimą užsienyje Vyriausiosios rinkimų komisijos atstovė Angonita Rupšytė. Jos duomenimis, šiuo metu užsienyje yra per 14 tūkst. rinkėjų, kurie ketina dalyvauti Prezidento ir Europarlamento rinkimuose. “Tačiau šis skaičius dar didės, kadangi Lietuvos gyventojai išvažiuoja studijuoti, į komandiruotes ir turistines keliones”, - sakė A. Rupšytė. Jos duomenimis, ES šalyse gyvenančių Lietuvos piliečių yra per 2 tūkst.

ST. PETERSBURG, FL

MINĖJOME MOTINOS DIENĄ

St. Petersburgo ir apylinkių lietuviai šių metų Motinos dieną atšventė gegužės mėn. 2 d. Pasimeldę Šv. Vardo bažnyčioje, kur Šv. Kazimiero Misiijos vadovas kan. Bernardas Talaišis savo pamoksle iškėlė motinos svarbą šeimoje ir šeimos gyvenime, tautiečiai rinkosi į Lietuvių klubą pietums ir pamatyti ir išklausti programą, atliekamą vietinio lietuviško jaunimėlio. Tik įėjus į klubo salę stovėjo gražiai papuoštas stalas, prie kurio klubo valdybos ponios visas mamas pavaišino kokteiliu. Minėjimą pradėjo klubo pirmininkė Angelė Karnienė, pasveikindama visas esančias mamas ir pranešdama pietų tvarką, kuri buvo kitokia negu eilinį sekmadienį. Pirmininkei davus komandą, maršui grojant, iš raštinės, gražiai išsiriavię, į salę įžengė vienuolika vyrų su virėjų aukštomis, baltomis kepurėmis ir nužings-

niavo prie šalia virtuvės esančių valgių stalų. Juos džiaugsmingai plojimu sveikino susirinkusi publika, nes jie sutiko šiandieną pavaduoti nuolatinės pietų išdavėjas moteris.

Papietavus, pirmininkė padarė keletą pranešimų, iš kurių vienas buvo kad ilgametė mūsų klubo narė, choristė ir pagalbininkė visuose klubo reikaluose Marija Gineitienė, dėl sveikatos ir kitų vyresnio amžiaus negalių išsikelia gyventi pas sūnų į Filadelfiją. Pirmininkė išreiškė viltį, kad Marija ir toliau palaikys ryšį su klubu.

Prieš pradėdant Motinos dienos programą, Mečys Šilkaitis perskaitė žinias iš Lietuvos ir visus prajuokino savo anekdotais.

Programą pradėjo pirmininkės pakviesta Aldona Andriulienė. Savo kalboje ji pabrėžė, kad motina yra didvyriškumo, pasiaukojimo,

savęs išsižadėjimo, ištvermės ir visų kitų dorybių, turinčių ryšių su meile, pavyzdys. Ji įdiegė į mūsų širdis tėvynės meilę ir jai pasiaukojimo jausmą. Motinos davė tautai pasišventusius knygnešius, savanorius, laisvės kovų kovotojus, partizanus. Minėdami Motinos dieną, supraskime ir įvertinkime motinos kilnias pareigas bei pasiaukojimą. Būkime jai už viską dėkingi ir savo širdyse nupinkime jai nevystantį meilės ir garbės vainiką.

Programos vedimą pirmininkė perdavė lituanistinės Saulės mokyklos vedėjai Vidai Meiluvienei. Kadangi iš jaunimo yra susidariusi tautinių šokių grupė Spindulėlis ir liepos mėn. jie vyks į tautinių Šokių šventę, tai mokyklos vedėja, prisimindama Lietuvos garbės konsulo Algimanto Karnavičiaus organizuoto golfo turnyro auką lituanistinei mokyklai, pakvietė jį prie mikrofono ir įteikė jam puošnų Šokių šventės plakatą kad (Nukelta į 10 p.)

Senatorius George Voinovich (ketvirtoje eilėje antras iš kairės) JAV prezidento G. Bush oficialios delegacijos narys NATO Summit konferencijoje, kuri įvyko 2002.11.22. Prahoje.

CLEVELAND, OH

PAGERKIME SENATORIŲ G. VOINOVICH

Lietuvių ir kitų tautybių gyventojai ruošia pagerbimą senatoriui George Voinovich ryšium su jo perrinkimu į JAV Senatą, kuris įvyks birželio 19 d. nuo 3 val. po pietų iki 5 val. popiet Massimo da Milano reatorane, Cleveland, OH. Sen. G. Voinovich yra daug padėjęs Lietuvai ir kitoms valstybėms, kai jos ruošėsi įsijungti į NATO. Jis

dalyvavo NATO konferencijoje 2002 m. lapkričio 22 d., kai septynios valstybės buvo oficialiai pakviestos. Mes visi turime padėti jam, kad jis vėl būtų išrinktas JAV senatoriumi. Tautybių komitete yra Ingrida Bublienė, Gražina Kudukienė, Irene Morrow, August Pust ir dr. Viktoras Stankus. Prašome ir jus dalyvauti.

LOS ANGELES, CA

LIETUVOS DIDŽIOSIOS KUNIGAIKŠTIENĖS BIRUTĖS DRAUGIJOS VEIKLA

Rūta Sakienė

Savo 47-tą gyvavimo suaktį L.D.K. Birutės d-jos skyrius gražiai paminėjo š. m. gegužės 23-čią dieną Šv. Kazimiero parapijos salėje. Šventės programoje pobūvis buvo kukliai pavadintas “Birutėčių labdaros pietūs”. Salei pilnėjant, gražu buvo žiūrėti į šventiškai apsirengusius svečius ir viešnius, tuo pačiu atiduodančius pagarbą rengėjoms, parodant, kad vertina jų darbą ir organizaciją. O jos, kaip tos bitelės, ištikus metus dirba, dūžgia ir savo surinktą “medų” dosniai išdalina Lietuvos šalpai, išeivijos spaudai ir jaunimo organizacijoms. Pagal paduotą sąrašą, praėjusių metų bėgyje Los An-

geles Birutietės paskirstė virš šešių tūkstančių dolerių. Ir taip kiekvieną metą.

Jau virš dvidešimties metų skyriui vadovauja viena iš skyriaus įkūrėjų, nepailstanti pirmininkė Alfa Pažiūrienė, pasitalkinanti ne tik darbščią valdybą, bet mokanti į darbus įtraukti ir kitas nares. Šios popietės labai pavykusi šventė bei aukotojų dosnumas ir vėl neabejotinai įrodė šiltą pritarimą birutėčių pastangoms ir šalpos darbams.

Programos pravedėja - jauna ir talentinga skyriaus narė Daina Žemaitaitytė. Klebonas Stanislovas Anužis sukalbėjo palaiminimo maldą, pirmininkė pravedė mirusiųjų paminėjimą

ir sutrauktai apibūdino ilgą skyriaus veiklos kelią. Svečiams užkandžiaujant ir gurkšnojant kalifornietišką vyną, paskaitytas Draugijos Centrinio skyriaus Čikagoje pirmininkės Zuzanos Juškevičienės sveikinimas. Žodžiu sveikino visada su šauliais ir šaulėmis gražiai bendradarbiaujančias birutietes Juozo Daumanto šaulių kuopos vadas Kazys Karuža.

Meninėje dalyje, muzikui Viktorui Raliui akompanuojant, puikiai pasirodė solistė Stasė Pautienienė, žavėdama publiką pirmiausia Broniaus Budriūno “Tykiai, tykiai”, vėliau Kačanausko “Kad aš našlaitėlė” po kurio (lietuviškai) labai populiaraus muziklo “Cats” gražioji “Memories”. Po trumpos pertraukėlės - Laumenskienės “Vakaras”, Miko Petrausko “Kaitink šviesi saulute” ir “Nepyk” iš Carl Zeller operetės “Der Obersteiger”. Po kiekvienos dainos salė užte užte, plojo ir šaukė pasigrožėjimą ir prita-

rimą. Ir išprašė dar vieno žaismingo “pasakojimo”. Plojimams nenustojant, solistė apdovanota gėlėmis, o Viktoras Ralys - šampano buteliu.

Meninei programai pasibaigus, šeimininkė Antanina Uldukienė su savo vikriais padėjėjais patiekė puikius pietus, kurių metu skyriaus narės platino laimės bilietėlius, o ant stalų pasirodė tortai ir kava. Dramos Sambūrio režisierius Algimantas Žemaitaitis, būriui gražių ponių ir panelių padedant, pradėjo loterijos traukimą, kuris, stalui lūžtant nuo gausybės suneštų gražių ir brangių dovanų, ilgokai užtruko. Visą laiką, išskyrus meninę programą ir loteriją, susirinkusius linksmino tarp stalų vaikščiodami du, o

vėliau klebonui Anužiui su savo jau pagarsėjusiu trimitu prisidėjus, net trys triukšmingi ir balsingi muzikantai.

Skyriaus vicepirmininkė Janina Čekanauskienė visiems kuo nors prie šios popietės prisidėjusiems, o taip pat ir susirinkusiems svečiams, gražiai padėkojo. Bet įsismaginusių svečių klegesiu, dainoms ir linksmybėms, tokiai puikiai muzikai grojant, dar ilgai nebuvo galo.

Gėles, puošusias salę, savo a.a. vyro Vinco atminimui padovanojo skyriaus narė Ema Dovydaitienė.

Palinkėkime Birutietėms sėkmės jų darbuose ir padėkokim joms už ilgametį nesa-

Los Angeles birutėčių valdyba: Iš k. sek. Nemyra Enck, vicepirm. Janina Čekanauskienė, Vita Markevičienė, išd. Audronė Žemaitienė ir Laima Jarašūnienė. Trūksta Danguolės Navickienės.

Alfonso Pažiūrienės nuotr.

TRADICINĖ GEGUŽINĖ DIRVAI

Tradicinė gegužinė po stogu DIRVAI padėti rengiama liepos 18-tą dieną, sekmadienį, Tautinių namų viršutinėje salėje. Pradžia 12:30 val. p.p.

Antaninos Uldukienės skanūs lietuviški pietūs, Kalifornijos vynas, kava ir gausūs saldumynai. Turtingas laimės stalas, kuriam, jei atnešite dovanų, būsime labai dėkingi.

Drauge su bendraminčiais praleisite malonią popietę gerai vėsinamoje salėje, gerai pasivaišinsite ir tuo pačiu metu prisidėsite prie lietuviško rašyto žodžio išlaikymo. Rengėjai tikisi, kad visada dosnūs ir lietuviškos spaudos svarbą išeivijoje vertinantys Los Angeles lietuviai gausiai į šį vidurvasario renginį susirinks. Įėjimo auka 12 dol.

***Ruošia Tautinės Sąjungos
Los Angeles skyrius***

LIETUVA IR PASAULIS

EUROPARLAMENTAS NEREMIA KRIKDEMŲ AGITACIJOS KAMPANIJOS

Vilnius, birželio 4 d. (ELTA). Europarlamentas neremia rinkimuose į šią instituciją dalyvaujančios partijos Lietuvos krikščionys demokratai. Tai paaiškėjo krikdemams pataisius pirminę agitacijos kampanijos finansavimo ataskaitą. Vyriausiajai rinkimų komisijai (VRK) pateiktoje pirminėje agitacijos kampanijos ataskaitoje buvo nurodyta, kad partija iki birželio 3 dienos specialioje sąskaitoje sukaupė 44,237 litus. Pati partija rinkimams skyrė 24,160 litų - tiek reikėjo sumokėti VRK kaip užstatą. Ataskaitoje deklaruota, kad 20 tūkst. litų krikdemus parėmė Europos Parlamentas, dar 74 litus pervedė Europarlamento Europos liaudies partijos ir Europos demokratų grupė. Pamatęs ataskaitą, VRK pirmininkas Zenonas Vaigauskas suabejojo, ar Europarlamentas gali remti partijos rinkimų kampaniją. Po kelių valandų ataskaita sukėlė dar daugiau abejonių, mat Lietuvos krikščionių demokratų atstovų prašymu iš dokumento buvo išbrauktas Europos liaudies partijos ir Europos demokratų grupės pavadinimas bei jos skirta suma. Krikdemai VRK pristatė pataisytą ataskaitą. Joje nurodyta, kad specialioje sąskaitoje buvo sukaupta 44,160 litų. Be to, paaiškėjo, kad partija turėjo vienintelį rėmėją - Europos liaudies partiją, kuri pervedė 20 tūkst. litų. Pasak Lietuvos krikščionių demokratų pirmininko Valentino Stundžio, už tiek pinigų buvo išleista lankstinukų apie Europarlamentą. Lankstinukus Europos liaudies partija išleido prieš pernai vykusį referendumą dėl narystės Europos Sąjungoje ir perdavė kolegoms Lietuvoje, kad šie dalintų kaip informacinę medžiagą. “Vieno lankstinuko vertė - litas. Jų tikriausiai liko apie 20 tūkstančių, todėl tokia suma ir buvo nurodyta ataskaitoje”, - teigė V. Stundys. Anot jo, krikdemai šiuos lankstinukus dalina ir dabar, ruošdamiesi rinkimams į Europarlamentą. Z. Vaigauskas pabrėžė, kad pagal įstatymą pirmines finansavimo ataskaitas reikia pristatyti likus 10 dienų iki rinkimų, t. y. iki birželio 3 dienos. Tačiau jis patikino, kad suklydusioms ir netikslumais ištaisiusioms partijoms nuobaudos nebus taikomos.

BALTIJOS ŠALYS TĘS REGIONINĮ KARINĮ BENDRADARBIAVIMĄ NATO GRETOSE

Vilnius/Ryga, birželio 4 d. (ELTA). Rygoje vykusiam tradiciniame trijų Baltijos šalių gynybos ministrų susitikime krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius paragino pradėti koordinuoti veiksmus planuojant bendrus įsigijimus. Ministro nuomone, NATO narėmis tapusios Baltijos šalys turi galimybę taupyti savo resursus, planuodamos įsigijimus. Lietuva, Latvija ir Estija šiam tikslui yra sudariusios bendrą grupę, tačiau iki šiol nebuvo parengta jokių bendrų projektų. Susitikime ministrai pasikeitė informacija apie tarptautines operacijas, kuriose tarnauja Lietuvos, Latvijos ir Estijos kariai, bei pareiškė ketinimą tęsti dalyvavimą misijose. Sutarta NATO ir Europos Sąjungos bendradarbiavimo klausimu gynybos srityje. Šalys išdėstė vieningą nuomonę, kad, taupant resursus, neverta dubliuoti struktūrų, būtina rengti bendrus darbo grupių pasitarimus. Ministrai pasveikino sprendimą pradėti NATO pajėgų “oro policijos” tarnybą virš Baltijos šalių, pažymėdami, jog tikimasi, kad ši tarptautinė misija taps nuolatine. Susitikime taip pat buvo pateikta informacija apie vykdomus trišalius projektus.

BALTIJOS JŪROS KLAUSIMAI

Vilnius, birželio 4 d. (ELTA). Baltijos jūros aplinkosaugos ir sveikatos apsaugos sistemos modernizavimo klausimams daugiausia dėmesio buvo skirta vykusiam Ministro pirmininko Algirdo Brazausko susitikime su Vokietijos Šlėzvigo-Holšteino žemės ministre pirmininke Heide Simonis. Susitikime, pasak Vyriausybės spaudos tarnybos, buvo pabrėžta, kad Baltijos ir Šiaurės (NB 6) šalių Premjerai Baltijos jūros taršą laiko vienu aktualiausių klausimų. A. Brazausko teigimu, visų šešių Baltijos ir Šiaurės šalių Vyriausybių pastangomis siekiama, kad Baltijos jūros aplinkosaugos klausimai taptų viena svarbiausių ES ir Rusijos dialogo temų. Šlėzvigo-Holšteino žemės Ministrė Pirmininkė labai teigiamai įvertino tokias iniciatyvas. Pasak jos, apskritai ES plėtra turėtų padėti teigiamai spręsti Šiaurės Europos šalims aktualius klausimus. A. Brazauskas ir H. Simonis taip pat kalbėjosi apie sveikatos apsaugos sistemos reformą. Abu pritarė lovų skaičiaus mažinimui ligoninėse, daugiau dėmesio skiriant ambulatoriniam gydymui. H. Simonis lydi medicinos pramonės įmonių verslininkų delegacija, kuri supažindins su sveikatos sistemos modernizavimo galimybėmis.

Lietuvos atstovė Dalia Grybauskaitė su Roger Briesch Briuselyje, Europos Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto pasitarimo metu.

EESC nuotr.

E.ZUROFF ĮSIUTINO PROKURORŲ SPRENDIMAS

Nacių medžiotoju save tituluojantis Simono Wiesenthalio centro Jeruzalėje direktorius Efraimas Zuroffas pasipiktino Lietuvos prokurorų sprendimu netirti holokausto epizodo, kuris nepagrįstas aiškiais liudijimais ir faktais. E.Zuroffas reagoavo į Kauno apygardos prokuratūros sprendimą nepradėti ikiteisminio tyrimo dėl galimo lietuvių krepšininkų dalyvavimo naikinant žydus 1941 metų vasarą nacistinės Vokietijos kariuomenės okupuotoje Lietuvoje.

"Visiška nelaimė, kad Lietuvos prokurorai eilinį kartą

nesugebėjo pripažinti svarbių liudijimų ir paskubėjo reabilituoti asmenis, kurie nusipelno pasmerkimo, o ne išteisinimo. Vertinant neatleistinus ir visiškai klaidingus Kauno prokurorų atsiliėpimus apie holokausto liudytojus, galima tik spėlioti, ar lietuvis nacių karo nusikaltėlis gali būti nuteistas už savo nusikaltimus Lietuvoje", - išplatintame pareiškime retoriškai klausia E.Zuroffas.

Anot prokuratūros, tyrimas buvo pavestas Valstybės saugumo departamentui, kuris nerado jokių faktų, pagrindžiančių įtarimus, kad remiantis 1948 metais Miunchene išleista Yose-

fo Garo knyga "Žydiško Kauno sunaikinimas", po Kaune 1941 metais liepos mėnesį vykusių lietuvių ir vokiečių krepšinio komandų varžybų nugalėtojai lietuviai gavo "prizą" - kiekvienas žaidėjas esą galėjo nušauti po dešimt žydų, kalintų Septintajame forte.

Pradėti tyrimą kovo mėnesį Lietuvos generalinę prokuratūrą paprašė E.Zuroffas. Jo teigimu, šios krepšinio rungtynės buvo tik vienos iš daugelio, kurias žaidė Lietuvos komanda, sudaryta iš Tautinio darbo apsaugos bataliono, vėliau prijungto prie Lietuvos pagalbinių policijos batalionų.

BNS

A. PAULAUSKAS PASVEIKINO ŠVEDIJOS IR DANIJOS MONARCHUS

Vilnius, birželio 4 d. (ELTA). Laikinais einantis Lietuvos prezidento pareigas Artūras Paulauskas pasveikino Švedijos karalių Carl XVI Gustaf Švedijos Karalystės nacionalinės šventės - Švedijos Vėliavos dienos proga ir Danijos karalienę Margrethe II Danijos Konstitucijos dienos proga. “Šiandien mes sukeliamo naujų uždavinių - sukurti saugią, modernią ir klestinčią Europą, užtikrinti nuoseklų ir sklandžią Baltijos jūros regiono plėtrą, dar labiau išplėtoti Lietuvos ir Švedijos bendradarbiavimą. Neabejoju, kad ir šiuos uždavinius įgyvendinsime, nes tai yra naujos galimybės ir mūsų šalims, ir visai Europai” - rašoma sveikinime Švedijos karaliui. Sveikindamas Danijos karalienę, laikinasis prezidentas išreiškė įsitikinimą, kad “Lietuvos ir Danijos valstybių ateitis grindžiama tomis pačiomis vertybėmis ir siekiais” bei viltį, “kad ilgamečiai Lietuvos bei Danijos ryšiai stiprės dar labiau plėtosis politinis, eko-

PARODA STIPRINAMI LIETUVOS IR RUSIJOS BIBLIOTEKŲ RYŠIAI

Lietuvos bibliofilai turi retą progą pažvelgti į Maskvoje saugomo garsiojo Rumiancevo knygų lobyno dalelę. Nacionalinėje Martyno Mažvydo bibliotekoje atidaryta paroda “Rumiancevo biblioteka Rusijos kultūriniame gyvenime”. Ekspozicijoje - 80 knygų iš Rusijos valstybės kanclerio, diplomato, grafo Nikolajaus Rumiancevo (1754-1826) kolekcijos, saugomos Rusijos valstybinėje bibliotekoje. Keleto šimtų metų knygos išsiskiria ne tik turiniu, bet ir meniškomis iliustracijomis, prabangiais odiniais puošniais įrišimais, yra puikiai išsaugotos. Pirmąją Rusijos valstybinės bibliotekos paroda Vilniuje atgaivinami per pastaruosius 14 metų gerokai priblėsęs abiejų šalių nacionalinių bibliotekų bendradarbiavimas. Ateityje numatoma pasirašyti šių bibliotekų bend-

nominis ir kultūrinis bendradarbiavimas. Laikinasis Lietuvos vadovas taip pat palinkėjo Švedijos ir Danijos karaliams asmeninės sėkmės bei gerovės visiems jų šalių žmonėms.

radarbiavimo ir mainų sutartį. Visą Rumiancevo knygų kolekciją sudaro per 28,5 tūkst. tomų. Grafo surinkti ir Rusijai testamentu dovanoti knygų lobiai XIX a. pradžioje buvę didesni net už Sankt Peterburgo viešosios bibliotekos fondus. Rumiancevo bibliotekoje buvo tikrų bibliografinių retenybių: XI-XIII amžių rusų metraščių, geriausių tų laikų istorijos, etnografijos, archeologijos, geografijos, ekonomikos, teisės, istorijos, tarptautinių santykių knygų, išleistų Rusijoje ir kitose Europos šalyse. Didžiąją kolekcijos dalį sudaro Rusijos istorijos knygos bei knygos, skirtos didžiausių Europos valstybių, su kuriomis Rusija turėjo ekonominių ir kultūrinių ryšių, praeičiai.

Pasak Rusijos valstybinės bibliotekos generalinio direktoriaus pavaduotojos Jekaterinos Nikonorovos, tai viena iš dviejų Rusijos nacionalinių bibliotekų, kurios pagrindą ir sudaro N. Rumiancevo knygų rinkinys. Rusijos valstybinė biblioteka yra antroji pagal (Nukelta į 9 p.)

PRANEŠIMAS APIE VIII-JĄ DAINŲ ŠVENTĘ

JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdyba praneša, kad po daugel metų daina vėl skambės VIII-toje Lietuvių Dainų Šventėje 2006 metų pavasarį Čikagoje. Paskutinė šventė Šiaurės Amerikoje įvyko 1991 m. gegužės 26 d. taip pat Čikagoje. Dainų šventės ruošėjais yra JAV ir Kanados Lietuvių Bendruomenės kartu su Šiaurės Amerikos Lietuvių Muzikos Sąjunga (ŠALMS).

JAV LB krašto valdyba yra pakvietus dr. Audrių Polikaitį būti šios šventės organizacinio komiteto pirmininku.

Pasitarus su Šiaurės Amerikos Lietuvių Muzikos Sąjunga, JAV LB krašto valdyba pakvietė muz. Ritą Kliorienę būti šios šventės vyriausia mena vadove.

Abu sutiko tapti vyriausiais

šios šventės vadovais ir apsiimti atsakomybę už Dainų šventės ruošą. ŠALMS, JAV ir Kanados Lietuvių Bendruomenės teikia jiems organizacinę bei finansinę užnugarį.

Tikimasi, kad VIII Lietuvių Dainų šventė sustiprins lietuviškų chorų veiklą užsienyje ir sukurs progą suburti visų kartų ir visų bangų lietuvių per meilę lietuviškai dainai.

JAV LB krašto valdyba sveikina Audrių ir Ritą apsiėmusius šį svarbų darbą ir kviečia visus lietuvius jungtis į darbą, jiems visapusiškai padėti, kad ši šventė taptų mums visiems džiaugsmo bei pasididžiavimo švente.

Alfonsas Dzikas

*JAV LB krašto valdybos
vykdomasis vicepirmininkas*

Čiurlionio galerijoje Čikagoje, kuri veikia Jaunimo centre, dažnai vyksta dailininkų parodos. Nuotraukoje Gražinos Norkus-Kramer parodą apžiūri Lietuvos Garbės konsulas Stanley Balzekas ir “Margučio” radijo programos pranešėja Dalia Sokienė.

M. Stankūnės nuotr.

STUDIJOS SVETUR: DAUGIAU VIETŲ NEI NORINČIŲ

Daugelis apklaustų studentų pasakojo, kad norėtų išvykti studijuoti į įvairias užsienio šalis, tačiau dažnai nepasidomi, kokias galimybes ir programas siūlo universitetas. Pačios populiariausios yra ERASMUS ir SOCRATES programos, tačiau dažnai kiekvienas universitetas siūlo ir kitokių programų (Leonardo da Vinci, Jean Monnet).

Vilniaus Gedimino technikos universitete Tarptautinių studijų programų koordinatorė Lilija Gončarovienė tiksliai pasakė ERASMUS ir SOCRATES programų vietų skaičių: 2002/2003 m. buvo apie 172 vietos (išvyko 153 studentai), 2003/2004 m. buvo

223 vietos (išvyko 180 studentų). 2004/2005 m. buvo paskelbta apie 270 vietų, dabar jau yra apie 200 atrinktų studentų, o rugsėjo mėnesi per papildomą atranką studijoms pavasario semestru VGTU tikisi atrinkti dar studentų, norinčių užimti laisvas vietas. Laisvų vietų sąrašą besidominčios gali rasti - www.vgtu.lt/Padaliniai/Uzsienio_rysiu_direkcija/Skelbimai.

Moteris pasakojo, kad didžiausi konkursai studijoms pagal SOCRATES programą būna Architektūros ir Verslo vadybos fakultete. Programa patraukli tuo, kad galima studijuoti užsienyje visą semestrą (maksimalus laikotarpis - vieneri akademiniai metai) ir gauti stipendiją, kuri VGTU, išvykstantiems pagal SOCRATES/ERASMUS programą, svyruoja nuo 350-450 eurų per mėnesį. Taip pat pasirinkti studijų programos dalykai yra užskaitomi sugrįžus, todėl studijas galima tęsti toliau. 2004/2005 m. galima vyksti studijoms ir į naująsias ES šalis nares. Dalyvauti konkurse gali II kurso studentai, o išvykti studijoms - III ar aukštesniame kurse studijuojantys (taip pat magistrantai ir doktorantai).

GAUSUS VALSTYBIŲ PASIRINKIMAS

Lietuvos teisės universitetas dalyvauja šiose Europos Sąjungos programose: SOCRATES II ERASMUS, LEONARDO DA VINCI, JEAN MONNET. Studentai gali vyksti studijuoti į Lenkiją, Vokietiją, Prancūziją, Suomiją, Rusijos Federaciją, Latviją, Jungtinę Karalystę, JAV, Čekiją ir kitas valstybes. Daugelyje šalių siūlomas net ne vienas universitetas, kurį galima pasirinkti.

VDU AKTYVIAI DALYVAUJA PROGRAMOSE

Populiariausios Vytauto Didžiojo universiteto studentų pasirenkamos studijoms šalys pagal ERASMUS programą yra Švedija, Vokietija, Suomija, Prancūzija. Kiek mažiau populiarios kai kurios Pietų Europos šalys: Portugalija, Graikija. Bene aktyviausiai ERASMUS programoje dalyvauja Ekonomikos ir vadybos bei Humanitarinių mokslų fakultetai, o 2003m. į programą įsitraukė ir ligi šiol nedalyvavęs Teisės institutas, rašoma VDU internetiniame puslapyje. Pinigų neturintis studentas negali pasinaudoti galimybe studijuoti kitoje šalyje, nes jis gauna stipendiją (dydis priklauso nuo šalies), tačiau kelionės ir apgyvendinimo išlaidos nėra atskirai apmokamos. Gyvenimo bei kelionės išlaidomis turi rūpintis pats studentas, jam gali padėti universitetas, kuriame jis studijuos, arba VDU studentai, jau studijavę tame universitete.

Atrankoje negali dalyvauti pagal SOCRATES/ERASMUS programą jau studijavę studentai, taip pat ir ketvirtąjo bakalauro studijų kurso studentai.

Svarbiausi SOCRATES programos prioritetai ir siekiai - diegti europinius standartus visose švietimo sistemos pakopose, remti švietimo institucijų bendradarbiavimą, bendradarbiauti besimokančiuosius ir juos mokančiuosius, ugdyti Europos piliečio savimonę puoselėjant kiekvienos šalies kultūrinį paveldą, skatinti mokytis ES šalių kalbų. Tokie pat tikslai yra ir kitų studentų mainų programose.

Veneta Daunoraitė,
"Savas", Lietuvos studentų laikraštis

BERNIUKŲ CHORAI - PRIEŠ SMURTĄ IR NARKOMANIJĄ

Siekiant tarp vaikų sumažinti smurtą ir narkomaniją, paskatinti prevencijos procesą, puoselėti chorinio dainavimo tradicijas, buvo Vilniuje rengiamas Lietuvos berniukų chorų festivalis “Lietuvos berniukai prieš smurtą ir narkomaniją”. Jau penktą kartą festivalį rengė Lietuvos chorų sąjunga, Lietuvos liaudies kultūros centras ir “Ažuoliuko” muzikos mokykla.

2001 m. įvyko koncertai Vilniuje ir Klaipėdoje, juose dalyvavo keturi pagrindiniai berniukų chorai: Vilniaus mokytojų namų berniukų ir jaunuolių choras “Ažuoliukas”, Šiaulių berniukų ir jaunuolių choras “Dagilėlis”, Klaipėdos J. Kačinsko muzikos mokyklos berniukų ir jaunuolių choras Gintarėlis” ir Kauno berniukų ir jaunuolių choras “Varpelis”. 2002 m. šis judėjimas išaugo į festivalį, kuris įvyko Kaune, o 2003 m. - Šiauliuose.

Rengėjai džiaugiasi, kad

ankstesniuose festivaliuose dalyvavo ne tik seniau įsikūrę berniukų chorai, bet tai paskatino kurtis ir naujus - net 30 naujų chorų įsiliejo į šią veiklą. Programos sėkmę liudija pradėjęs augti naujų berniukų chorų skaičius - statistika rodo, kad judėjimas aprėpia vis naujus miestus. Šių metų renginyje dalyvavo daugiau kaip 50 chorų - 2000 dainininkų iš visos Lietuvos. Penktojo festivalio koncertai vyko Vilniaus mokyklose, juos lydės diskusijos apie smurto ir narkomanijos prevenciją, o birželio 1-ąją, Tarptautinę vaikų gynimo dieną, jungtiniai berniukų chorų festivalio koncertai vyko Rotušės aikštėje bei sostinės Šv. Jonų bažnyčioje.

Berniukų chorų festivalis užbaigė mėnesį trukusią akciją “Mėnuo be smurto, smurtui prieš vaikus - ne”. Akciją inicijavo Socialinės apsaugos ir darbo ministerija ir Lietuvos teisių gynimo organizacija “Gelbėkit vaikus”.

MOKYKLOSE SIŪLOMA DĖSTYTI TEISĖS PAGRINDUS

Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto pirmininko Valerijaus Simuliko teigimu, svarstyтина yra idėja mokyklose įvesti teisės pagrindų pamokas, į jas integruojant ir Konstitucijos nuostatų aiškinimą. “Ypač vyresnių klasių mokiniai turėtų gauti kažkokį teisinių pagrindų kursą, pavyzdžiui, Konstitucijos, Civilinio, Baudžiamojo kodeksų elementus”, - sakė Eltai Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto pirmininkas V. Simulikas, komentuodamas Seimo kanceliarijos kreipimąsi į Švietimo ir mokslo ministeriją. Seimo kanceliarija pritartų Konstitucijos mokymo disciplinos įvedimui mokyklose ir

mato galimybę rengti tokius seminarus arba pamokas Seimo Konstitucijos salėje, kur yra eksponuojamas Pagrindinis šalies įstatymas. Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto vadovas V. Simulikas mano, kad teisės pagrindų pamoka, integruojant ir Konstitucijos dėstymą, turėtų būti privaloma. “Tai būtų geras žingsnis į priekį pilietinės visuomenės ugdymo prasme”, - sakė V. Simulikas. Jo nuomone, dėl to dar reikėtų padiskutuoti su specialistais. Seimo komiteto vadovas neatmetė galimybės, kad, įvedus naują pamoką ir siekiant sumažinti mokinių apkrovimą, reikėtų sumažinti privalomų disciplinų skaičių.

BŪTŲ BUVĘ GERIAU NESIKIŠTI?

Aleksas Vitkus

Paskaitęs įtakingo analitiko ir Bush administracijos patarėjo Richard Berle naują knygą “An End to Evil: How to Win the War on Terror”, neiškenčiu šiam savo straipsniui neparinkęs su Berle knygos samprotavimais nesutinkančią antraštę. Ar tikrai apsimokėjo?

Nors Saddam jau beveik aštuoni mėnesiai kaip kalėjime, ir jo kariuomenė seniai sumušta, Irake ir šiandien sprogs bombos, vyksta kruvinos protesto demonstracijos, kasdien žūna mūsų kareiviai, Berle savo knygoje tvirtina, jog Amerikos politika Irake veikia “just fine”. Bet kai kažkoks korespondentas jo paklausė, ar jis galėtų parodyti pavyzdžių istorijoje, sekant kuriuos galima būtų tikėti, kad ilgainiui Amerika laimės ir pavers Iraką demokratine valstybe, jis, ilgai negalvodamas, nerūpestingai atrėžė: “Nemanau, kad praėjusi istorija gali būti mums koku pavyzdžiu! Mes kitokie”.

Tačiau Milt Bearden, pensijon išėjęs senas CIA veteranas, ištyrinėjęs pastarųjų laikų konfliktus, priėjo prie išvados, kad XX-e amžiuje kiekvienas sukilimas prieš svetimos valstybės okupaciją, anksčiau ar vėliau, priėjo prie besipriešinančių pergalės.

Sutikdamas su Bearden nuomone, noriu pridurti, jog netolima istorija tikrai rodo daug pavyzdžių, kad karinė galingos valstybės intervencija į silpnos krašto tvarką (gal ir į netvarką) neduoda jokių galinės valstybės trokštamų rezultatų.

Gal tinkamiausias palyginimas būtų Libanas, į kurį 1982 m. Izraelio kariauna įsiveržė kad “sutvarkyti” į ten pasitraukusių palestiniečių teroristų pavojų, sunaikinti Yasser Arafat vadovaujamą PLO, ir kaimyniniame Libane sudaryti Izraeliui draugišką vyriausybę. Pradžioje taikos ir ramybės pasiilgę libaniečiai žydus sutiko su gėlėmis, panašiai kaip ir 1941 m. lietuviai sutiko įžygiuojančią vokiečių kariuomenę. Bet jau 1984 m. tariamieji išvaduotojai nuo neramumų buvo “vaišinami” bombomis, raketų varomomis granatomis, minomis, Molotovo kokteiliais, ir įvairiais kitais ginklais. Ar ne kažkas panašaus vyksta šiandien ir Irake?

Kai pagaliau 1985 m. Izraelis, praradęs 1,200 kareivių gyvybių, pasitraukė iš Libano, paskutinio pasitraukiančio žydų dalinio vadas karčiai pareiškė: “Traukiamės, bet trims metais per vėlai”. University of Kentucky diplo-

Ahmad Chalabi, kairėje, kai buvo Amerikos patikėtinis Irako klausimais, kalbasi Washingtone su JAV Gynybos vicese sekretoriumi Paul D. Wolfowitz, dešinėje. Vidury – Irako kongreso narys Haidar al-Bandar.

AP

matijos profesorius Michael Desch dar taip paaiškino: “Nors Izraelis laimėjo visą eilę karinių pergalių, nebuvo pasiekta svarbesnių politinių tikslų”. Visai neseniai Izraelio aviacija ir vėl puolė prieš žydus veikiančių teroristų taikinius, esančius - kur kitur - ir vėl Libane!

Yra ir daugiau grėsmingai pranašaujančių pavyzdžių. Kad išlaikytų buvusią jų koloniją - Alžyrą savo kontrolėje, prancūzai vedė ilgą ir bergždžią net 7 metus užsitęsusi karą, kuriame žuvo virš šimto tūkstančių vietinių ir apie 10,000 prancūzų karių. Negalėdami pasiekti galutinės pergalės, 1962 m. prancūzai pasitraukė.

Prisiminkime ir Vietnamą. Ir ten po II-ojo pasaulinio karo prancūzai bandė Indokinijoje

atstatyti savo prieškarinę koloniją, kol vietnamiečių komunistų stipriai stumiami iš krašto, paskutiniai prancūzų daliniai. Iš visų pusių apsupti prie mažo Dien Bien Phu miestelio, lygiai prieš 50 metų, sudėjo ginklus. Ten žuvo ir ne vienas lietuvis, svetimšalių legiono karys. Prancūzai, atrodo, pasimokė, ir grįžo namo. Bet ne amerikiečiai.

Prezidentas Eisenhower, nors patarėjų ir ypač žurnalisto Joseph W. Alsop dažnai gąsdinamas “domino” kaladėlių teorija, atsisakė į komunistų valdžion bevirstantį Vietnamą siųsti Amerikos dalinius. Deja, Kennedy galvojo kitaip, ir pradžiai pasiuntė ten 500 karių - patarėjų. 1962 m. ten jau buvo 11,000 amerikiečių karių, o prezidento Lyndon B. Johnson laikais ten jų buvo jau

virš pusės milijono. Vyko kruvini mūšiai, bet kai komunistai 1968 m. pravedė jiems labai brangiai kainavusią taip vadinamą Tet ofenzyvą, Amerikos visuomenė psichologiškai buvo sugniuždyta. Karo pabaigos nesimatė ir 1973 m. kovo mėnesį Vietnamą paliko paskutiniai Amerikos daliniai. Garsusis Walter Cronkite pasakė, jog karas yra pralaimėtas – didžiuma Amerikos visuomenės su tuo sutiko.

IŠ VISUR BE PERGALĖS

Nepasimokė iš to nei sovietai. 1979 metų Kūčių dieną, bandydami tariamai paremti neseniai Afganistane valdžią perėmusį prezidentą Amin, jie klastingai įsiveržė į Afganistaną, nužudė Amin, ir sudarė jiems palankią komunistinę Babrak Karmal vadovaujamą vyriausybę. Afganai, padėdami amerikiečių, pasipriešino. Nuožmus karas vyko beveik dešimt metų, kol sovietai pagaliau nutarė pasitraukti. Ten žuvo 15,000 sovietų karių, jų tarpe nemažai ir lietuvių. Afganai prarado netoli pusės milijonų savųjų. Panašiai kaip ir amerikiečiai Vietname, sovietai Afganistane karą pralaimėjo ne kariškai, bet politiškai, nesulaukdami iš savo visuomenės pritarimo karą toliau tęsti.

Negeriau pasisėkė ir buvusioje Jugoslavijoje ar dabartinėje Serbijoje. Tiesa, ame-

(Nukelta į 11 p.)

ŽINIOS IŠ LIETUVISKŲJŲ TELKINIŲ

(Atkelta iš 7 p.)

MINĖJOME MOTINOS...

galėtų pasikabinti savo įstaigoje. Vėliau mokyklos vedėja pakvietė į sceną mokinę Aistę Zalepūgaitę, kuri fortepijonu gražiai pagrojo Hummelio “Echojae”, Lichnerio “Trumpą pasaką” ir Šumano “Laimingą Ūkininką”. Publika jaunai pianistei atsidėjo plojimais.

Lituanistinės mokyklos mokiniai ir Spindulėlio šokėjai padainavo scenoje keletą dainų, šokėjai pašoko trejetą šokių. Pirmininkė A. Karnienė pasidžiaugė, kad lietuviškas gyvenimas St.Petersburge dar ilgai klestės matant tiek daug gražaus prieauglio. Padėjo mokyklos vedėjai V. Meiluvienei, tautinių šokių mokytojai Daliai Adomaitienei, mokytojams Aldonai Varkalienei, Daliai Dana ir Vitai Kazlauskaitei, paruošusioms tokią gražią programą Motinos diena.

PRISIMINTAS ROMAS KALANTA

Romo Kalantos šaulių kuopa St. Petersburgu gegužės mėn. 16 d. organizuotai su vėliavomis dalyvavo Šv. Vardo bažnyčioje lietuviškose pamaldose prisimindami jaunulio Romo Kalantos žūtį Kauno

teatro sodelyje prieš 32 metus. Mišių metu giedojo klubo vyrų vienetas “Aidas”, vadovaujant Aldonai Varkalienei. Tą dieną popietės metu R. Kalanta buvo paminėtas ir Lietuvių klube, kur pirmininkės Angelės Karnienės pakviestas prie mikrofono dr. Petras Ironis Jokubka padeklamavo savo sukurta eilėrašty Romo Kalantos garbei.

Popietei baigiantis, virš šimto asmenų pasiliko pažiūrėti Algio Liepinaičio parūpintos vaizdajuostės apie Pažaislį ir ten besidarbuojančias seseris kazimierietes. Visi grožėjosi Pažaislio aplinka, bažnyčios ir rūmų ansambliu. A. L. R. K. moterų 76 kuopos pirmininkės Aldonos Baukienės rūpesčiu buvo renkamos aukos pagelbėti seserims jų darbe. Surinktos aukos vasarą bus nuvežtos ir įteiktos kam buvo skirtos.

UŽBAIGTI MOKSLO METAI

Lietuvių klubo globojamos anglų kalbos pamokos naujai į Ameriką atvykusiems lietuviams užbaigė mokslo sezoną gegužės mėn. 17 d. pobūviu klubo mažojoje salėje. Susirinkus mokiniams,

jų artimiesiems, klubo valdybos atstovams ir dalyvaujant L.R. Garbės konsului Algimantui Karnavičiui, pobūvį pradėjo moksleivių seniūnė Viktorija Bronskienė, pasveikindama, padėkodama mokytojoms už kantrybę, klubo valdybai už patalpas ir svečiams už atsilankymą. Kalbėjo mokytojos Angelė Karnienė, Rita Durickaitė-Moore ir garbės konsulas, pabrėždami krašto kalbos mokymosi svarbą naujiesiems ateiviams. Garbės konsulas, kartu su mokytojomis išdalino visiems mokiniams dovanėles ir pažymėjimus, kuriuose mokiniai pagiriami už jų pareigingumą ir uolų pamokų lankymą, nežiūrint nuovargio, blogo oro ir kitų nepatogumų, ir už tai pažymima, kad sekantį sezoną jie visi pakeliami į aukštesnę klasę. Mokiniai paruošė ir įdomią programą: Rima ir Aurelijus Kilbauskai su savo mokiniais pademonstravo baltiaus šokius, o Marija Biržytė, su atitinkama apranga ir judesiais, sudainavo, jau angliškai, “Mary had a little Lamb” dainelę, sukeldama daug juoko žiūrovų tarpe.

Mokinė Birutė Urbano-vich apdovanojo mokytojas,

garbės konsulą ir programos atlikėjus Rimą ir Aurelijų Kilbauskus su jos pagamintais paveikslais, kuriuose jų nuotraukos buvo skoningai įmontuotos į humoristinę aplinką. Visi kviestieji svečiai buvo gavę asmeniškų, gražių paruoštų kvietimus.

Uždarydama programą, V. Bronskienė dar kartą padėjo mokytojoms ir pakvietė visus pasivaikinti mokinių suneštomis gėrybėmis. Užkandžiaudami prie gražiai padengtų stalų, svečiai ir mokiniai dar ilgai tęsė kalbas apie naują būtį naujame, tuo tarpu svetimame, krašte.

LIETUVOS DUKTERŲ DRAUGIJA

Lietuvos Dukterų draugijos metinis susirinkimas buvo sušauktas balandžio mėn. 22 d. Susirinko netoli 50 narių. Kaip daugelyje organizacijų, taip ir šitoje, vietoje mirusių praėjusių metų bėgyje 8 narių, įstojo tik viena nauja.

Po visų metinių veiklos pranešimų pirmininkė pranešė, kad po dviejų metų darbo, valdyba atsistatydina. Kadangi pernai rudenį nebuvo sudaryta nominacijų komisija, tai mėginta iš salėje

susirinkusių išrinkti nors vieną kitą kandidatą į valdybą. Nei vienai nesutikus, buvo paprašyta senoji valdyba pasiūlyti pareigose nors metams. Dauguma sutiko pasiūlyti, tik vicepirmininkė Nijolė Dimienė, dėl darbų naštos, atsisakė. Į jos vietą sutiko įeiti seniau buvusi valdyboje Prima Vaškeliene.

Šių metų valdybos sudėtis: pirmininkė Elena Jasaitienė, vicepirmininkė Prima Vaškeliene, sekretorė Alvida Kerbelienė, išdininkė dr. Birutė Kasperavičienė, narė socialiniams reikalams Milda Tamulionienė ir narė Elena Purtulienė.

Valdyba ir toliau tęs šalpos darbus. Šią vasarą paskirta nuvežti Lietuvon keli tūkstančiai dolerių reikalingiems. Iškilus reikalui ar patekusiems nelaimėn stengsimės padėti ir čia.

Po oficialios susirinkimo dalies pirmininkė pakvietė visas pasisvečiuoti prie kavos ir pyragų, suneštų mūsų narių. Joms visoms ir aukojusioms pinigais nuoširdus valdybos ačiū.

Lietuvių žinios, St. Petersburg, FL, Nr. 335.

RENGINIŲ KALENDORIUS

BIRŽELIO 13 d., sekmadienį 3:00 val. p.p. Tragiškojo birželio (1941) paminėjimas Latvių parapijoje, Andrews (W. 152-a gatvė) ir Detroit Ave. Rengia Clevelando Baltiečių komitetas.

BIRŽELIO 20 d. 11:30 Tėvų dienos priešpiečiai Šv. Jurgio parapijos salėje.

RUGSĖJO 12 d. 11:30 v. ryto Šv. Jurgio parapijos gegužinė parapijos sodyboje.

RUGSĖJO 25-26 d. Lietuvos Vyčių Vidurio centrinės apylinkės šventkelionė – Dievo Motinos parapijos patalpose.

SPALIO 9 d. 5:30 v.p.p. Sergančių patepimo mišios Šv. Jurgio bažnyčioje.

SPALIO 9-10 dienomis, Mariaus Narbutaičio meno darbų paroda Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos salėje. Rengia vyr. skaučių Židyns.

LAPKRIČIO 14 d. nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p. Šv. Jurgio parapijos rudens šventė.

(Atkelta iš 10 p.)

BŪTŲ BUVĘ GERIAU...

rikiečių 78 dienas trukęs bombardavimas, sustabdė Kosovo provincijoje serbų puolimus prieš albanų separatistus, bet tikros taikos ir po penkerių metų, nors ir net su JT pagalba, ten nėra. O į Iraką nužgiavom be JT pagalbos, net ir be jų pritarimo ar palaiminimo.

Prezidentas Bush, praėjusiais metais pradėjęs karą prieš Iraką, dar ir šiandien kartoja, kad Amerikos pasiryžimas laimėti yra nesukrečiamas. “Amerika buvo visuomet pasiryžusi daryti viską, kad pasiektų to, kas yra teisinga”. Prisiminęs nesenus įvykius Baghdade ir Fallujah miestuose jis pareiškė: Mūsų neįbaugins nei plėšikai, nei žudikai”. Daug kas Amerikos plačioje visuomenėje jau dabar norėtų prezidento paklausti, ar jis užmiršo, kaip Amerikos vadovai nevaisinguose praeties įsiveržimuose į kitas šalis, kylant visuomenės reakcijai prieš tokius karus, nutarė gėdingai pasitraukti nepasiekę tikslo, nors kartais ir kilnaus bei teisingo? Bush oponentai jam primena nelaimingus žygius į Korėją (Truman), Libaną (pirmiau Eisenhower, vėliau Reagan), Vietnamą (Kennedy ir Johnson), Somaliją (Clinton). Iš visur pasitraukėme, nepasiekę aiškios pergalės. Nors ką Bush ir jo įvairūs administracijos pareigūnai besakytų, Amerikos visuomenė su neslepia baime žiūri į neaiškią ateitį. Ar mes paskutiniu laiku galime pasigirti, kad Afganistane matosi pažanga mūsų pastangose “daryti, kas yra teisinga”? Ar yra tikslu tikėtis, kad birželio 30 visos prob-

lemos Irake išsispręs, kai būk tai perduosime krašto valdžią irakiečiams, nors čia pat ir pripažįstam, kad ir po to perdavimo Vašingtonas darys visus svarbius politinius ekonominius ir saugumo nutarimus?

KAS IRAKĄ TURĖTŲ TVARKYTI?

Šiitų dauguma, kurie tiek metų buvo Saddam Hussein režimo terorizuojami? Jei taip, tai išduotume kurdus, kurie šiaurinėje Irako dalyje šiandien turi dar pakenčiamą autonomiją. Ar valdžią atiduoti Fallujah trikambio agresyviems sunitams, taip kaip neseniai siūlė Jordano karalius Abdullah? Kaip Amerika nepasielgs, būtų vis tiek negarbinga, ir jaunų amerikiečių aukos Irake būtų tuščios ir nepateisinamos.

Gal Bush turėtų sumažinti savo pretenzingus planus Irake sukurti stabilią demokratiją, kuri būtų modelis ar pavyzdys visiems Artimiesiems Rytams? Gal pasitenkinti bent daliniu, bet tik laikinu, sprendimu padalinti Iraką į tris autonomines zonas, kol visų zonų gyventojai pamazų įsigyvens į demokratijos sąvoką? Jei taip, tebūnie. Prisipažinkime, kad svarbiausias pasiteisinimas kodėl Amerika turėjo įžengti į Iraką, kad apsaugotų Ameriką ir jos sąjungininkus nuo Saddam Hussein masinio naikinimo ginklų, po truputį išturpo, ir tapo tik paprastu mitu. O buvo sakoma, kad toks pavojus buvo ne tik neišvengiamas, bet ir jau pakibęs ore. Kai neseniai prisidėjo ir Abu Ghraib kalėjimo skandalas, Amerikos pretenzija dėl jos tariamo aukšto moralės lygio buvo stipriai pažeista. Mes praradom tikėti-

SPORTAS

Naujas treneris. Sostinės “Lietuvos ryto” komandos žaidėjai vakar susitiko su krepšinio treneriu, kuris gali jiems vadovauti ateinančią sezoną. Į Lietuvą atvykęs vienas iš kandidatų tapti Vilniaus ekipos treneriu serbas Vlade Djurovičius prisipažino jaučiąs kiek keistai. “Lietuvos ryto” klubo vadovai ketina apsispręsti, ar pasirašyti kontraktą su treneriu. Tuo pat metu svarstomos dar dviejų pretendentų kandidatūros.

Gegužės 19-oji Lietuvos alpinistų grupei, išsirengusiai į Tibetą ir užsibrėžusiai tikslą pasiekti Himalajų viršūnę Sisia Pangmą, esančią 8027 m aukštyje, buvo sėkmingiausia. Vieninteliui komandos nariui biržiečiui gydytojui Mindaugui Leskauskui pavyko pasiekti tikslą - Sisia Pangmos viršūnėje suplevėsavo Biržų vėliava. Kad pasiektų Himalajų viršūnę, M. Leskauskas vadina komandos pergale.

Vieną aukščiausių pasaulio viršūnių - Tibeto Himalajuose

numą užsienyje, ir vieningumą tarp savų piliečių siekti to, ko Irako karo pradžioje norėjom ir tikėjom. Po to viso liko tik išgelbėti ką galim. Jei kaip reikiant mokytumės iš istorijos, turėtų darytis vis aiškiau, kad kaip nebūtų galinga atėjusi daryti tvarką valstybė, matydamą užsispyrusį smarkų ir net įtūžusį vietinių pasipriešinimą, anksčiau ar vėliau jį pasitrauks. Ne todėl, kad ta galybė yra per silpna ar per baili, bet dėl to, kad jai pritruks pasiryžimo ir pateisinimo dedamų aukų. Tos galingos valstybės turi tokiam sprendimui patogią pasirinkimo teisę. Sukilėliai ar tai galybei desperatiškai priešinantys žmonės tokio pasirinkimo neturi, jie lieka ten, kur jie gyvena. Jie gal laimėti negali, bet, neturėdami kitokios išeities, jie gali kantriai laukti, kol priešas nutars pasitraukti. Ir to jiems pakaks.

Prezidentas Bush gali vis kartoti, kad amerikiečiai “mokės bet kokio dydžio dainą, ir neš bet kokio sunkumo naštą”, kad atneštų laisvę ir demokratiją kraštui, kuris net nėra jų. Be abejonių, Amerikoje ir Irake yra tokių žmonių, kurie tuo tiki. Bet prisiminkime milijonus Vietnamo “boat people”, kurie irgi panašiais pažadais tikėjo.

esančią Sisia Pangmą - šturmavę lietuviai sugrįžo namo. Į šią vieną iš keturiolikos daugiau nei 8 kilometrų aukščio viršūnę lietuviai kopė pirmą kartą.

Jurbarke buvo surengtas šalies neįgaliųjų lengvosios atletikos čempionatas, kuriame varžėsi sporto karalienės garbintojai iš 11 sporto klubų. Pirmenybėse dalyvavo ir šeši klaidėdčiai iš “Žuvėdros” sporto klubo. Gražiausia varžybų puošmena tapo klaidėdētės Aldonos Grigaliūnienės pasaulio rekordas - ji nustumė rutulį 12 m 2 cm. Mūsų sportininkė pagerino jai priklausiusį geriausią planetos rezultatą. Rekordas gerai nuteikė uostamiesčio sportininkę prieš Atėnų parolimpines žaidynes.

Birželio 4-oji neabejotinai įeis į Klaipėdos, kaip jūrų miesto, istoriją. Tadien Klaipėdoje vyko burlaivių regatas Baltijos jūroje rengiančios organizacijos “Baltic Sail” komiteto posėdis, kurio metu bus pasirašyta Klaipėdos stojimo į šią asociaciją sutartis. Klaipėda oficialiai įtraukta į 2005 metų vyksiančios burlaivių regatos “Baltic Sail” dalyvių sąrašą. Klaipėdiečius ypač nudžiugino tai, jog ši viena iš garsiausių Baltijos jūros regatų kitąmet startuos ne kur kitur, o Klaipėdoje.

Lietuvos kūno kultūros akademijos “Atleto” krepšininkai pirmą kartą iškovojo “Kauno dienos” rengiamo tradicinio turnyro Didžiąją taurę. Artimiausiomis dienomis paaiškės ir Mažosios taurės laimėtojai.

Rusijos sostinėje Maskvoje vykusiose planetos šiuolaikinės penkiakovės pirmenybėse aukso medalį iškovojo vilnietis Andrejus Zadneprovskis. Tai jau antrasis jo laimėtas čempionatas. Pirmą kartą pasaulio čempionu jis tapo 2000 metais, Sidnėjaus žaidynių išvakarėse.

Lietuvos penkiakovininkas Andrejus Zadneprovskis - vėl stipriausias pasaulyje. Zadneprovskui “auksas” tapo staigmena. Rusijos sotinėje savaitgalį vykusiose planetos šiuolaikinės penkiakovės pirmenybėse jis

DIRVAI AUKOJO

G.Amonas, Ashland,OH 45
G.Bartkus, Mansfield,OH ... 45
M.Jasėnas, Mt.Dora,FL 20
E.Mackevičienė,
Euclid,OH 20
J.Stepas,
Willoug.Hills,OH 20
V.Jomantas, Redford,MI 10
M.Rumbaitis,
Daytona Bch,FL 5
A.Kudirka,
Santa Monica,CA 5
E.Slavinskas, St.Peters.FL 5

*Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame*

surinko 5608 taškus ir 14 taškų aplenkė antroje vietoje likusį korėjietį Choon-huan Lee.

Suklupęs fechtavimo rungtyje Lietuvos penkiakovininkas sugebėjo atsitiesti ir iškovoti pasaulio čempiono titulą. “Iš tiesų varžybos buvo labai sunkios, bet kai laimi, jėgos ne tik iškart sugrįžta, bet ir pajunti naują jų antplūdį. Jeigu būčiau likęs be medalio, neabejoju, atgauti jėgas būtų nepalyginamai sunkiau”, - “Kauno diena” sakė Andrejus Zadneprovskis.

PASIRUOŠIMAS ATĖNAMS PRASIDĖJO

Pajūryje treniruotis pradės Lietuvos nacionalinė krepšinio rinktinė. Tai bus pirmoji pasiruošimo stovykla prieš vasaros pabaigoje įvyksiančias Atėnų olimpinės žaidynes. Rinktinės treneris Antanas Sireika, kalbėdamas apie artėjančias rungtynes, savo varžovų nenuvertina. Lietuvos rinktinės treneris Antanas Sireika apie pasiruošimo stovyklą, rinktinės krepšininkus bei būsimus varžovus pasidalino mintimis su “Klaipėda”.

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima pirmadieniais 9:30-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis dr. Giedrė Kumpikas, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: LithNY@AOL.com arba amberwings@mac.com

Century 21
Leaders

Real Estate For You World

The Greens of Lyndhurst
5666 Mayfield Road
Lyndhurst, Ohio 44124

Ričardas Širvinskas
Realtor

440 749-2121

440 443-2100

rsirvinskas@peoplepc.com

- padėdu pirkti, parduoti, išsinuomuoti nekilnojama turta,
- atlieku nemokama nekilnojamo turto analizę,
- profesonalius statybos darbu įvertinimas,
- padėdu surasti finansavimą su minimaliu ar be pradinio įnašo

VISOS KONSULTACIJOS NEMOKAMOS IR KONFIDENCIALIOS

ĮVAIRIOS ŽINIOS

KANDIDATŲ POLITINIS SUBRENDIMAS

Lietuvos politologai baisesi populizmu ir viešai rodomu politikos neišmanymu, kurį, jų teigimu, per Europos Parlamento rinkimams skirtas laidas bei viešus renginius demonstruoja Lietuvos politinių partijų kandidatai į EP.

Vytauto Didžiojo universiteto Politikos mokslų ir diplomatijos instituto direktorius Antanas Kulakauskas *Eltai* prisipažino net negalįs klausytis EP rinkimams skirtų televizijos bei radijo laidų, nes, pasak jo, “tampa neįdomu”. “Aki-vaizdu, kad daugumos kandidatų į EP lygis - ne itin aukštas. Tenka apgailestauti, kad politi-kai taikstosi prie esamo visuomenės politinės kultūros lygio ir visai nebando jo kelti. Jie kalba apie dalykus, kurie gali patikti daliai neišprususių piliečių, bet nieko bendra neturi su EPkompetencija”, - tvirtino politologas. Jo žodžiais, nemenka EP rinkimuose dalyvaujančių Lietuvos politikų dalis yra “populistai iš prigimties”, o kiti, nenorėdami pralaimėti, yra priversti “žaisti ne itin aukšto lygio populistinius žaidimus”.

Dėl vietų EP kovojančių pretendentų kalbas bei viešai demonstruojamas žinias daugiausia neigiamai vertino ir Lietuvos teisės universiteto Politologijos katedros vedėjas profesorius Vygandas Paulikas. Pasak jo, dauguma šiomis dienomis viešai kalbančių kandidatų įtikina esą nepasirengę darbui EP.

“Stebina jų neišmanymas apie EP funkcijas ir galias. Dauguma mano studentų tuos dalykus išmano geriau nei

debatų žiniasklaidoje dalyviai - politikai. Savo populistinėmis kalbomis kandidatai paprasčiausiai klaidina visuomenę”, - teigė V. Paulikas. Politologo nuomone, populizmu per EP rinkimus ypač pasižymi Darbo partija ir Tautos pažangos partija. “Nuvykę į EP šių partijų atstovai turėtų pirmuosius metus ne dirbti, o mokytis”, - pažymėjo jis. Savo ruožtu Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto dėstytojas politologas Vytautas Radžvilas EP rinkimų vajų apibūdina kaip akivaizdžią Lietuvos politikos intelektualinio ir moralinio nuosmukio apraišką. “Šie rinkimai kaip jokie kiti atskleidė mūsų šalies apskritai ir kandidatų į EP žmogišką bei politinį akiratį. Apie šį akiratį galima pasakyti tik tiek, kad kandidatai neturi nuovokos nei apie EP, nei apie mūsų šalies nacionalinius interesus. Retkarčiais galima išgirsti prasmingesnių kalbų, bet jos - tarsi degtuko liepsnos blyksnis tamsioje naktyje”, - apibendrino V. Radžvilas. **ELTA**

NEPASIRENGĘ DIRBTI PAGAL ES REIKALAVIMUS

Uostamiesčio gelbėtojai teigia kol kas dar nepasirengę vykdyti Europos Sąjungos šalims taikomų reikalavimų. Tam, pasak jų, reikia išigyti naujos technikos. Paplūdimiuose jau budintys uostamiesčio gelbėtojai kol kas turi tik vandens motociklą ir katerį, kuriais naudojasi gelbėdami skęstančiuosius. Šių transporto priemonių, anot jų, nepakanka, kad būtų užtikrintas žmonių saugumas.

Praėjusią vasarą Vilniuje įvykusios Pasaulio lietuvių Dainų šventės eisenos dalelė Gedimino prospekte.

Algimanto Pilvelio nuotr.

UŽDRAUSTI PAPRIKOS PRIESKONIAI

Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba bendrovei “Preskonita” uždraudė šalies rinkoje realizuoti indiškos kilmės aitriosios paprikos prieskonių siuntą. Juos įmonė “Saldva” įvežė iš Lenkijos firmų “Ziolopec” ir “Edpol”. Iš prekybos išimti 107 kilogramai tokių prieskonių, kurie bus sunaikinti. Tokį sprendimą Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba priėmė iš Europos Komisijos pagal skubių pranešimų programą gavusi informaciją, kad Vokietijoje buvo paimti tyrimui aštrių mėsos prieskonių, įvežtų “Preskonitos”, mėginiai. Atlikus laboratorinius tyrimus, buvo prieskoniuose rasta neleistinų dažų. Europos maisto saugos institucija įrodė, jog Sudano dažai yra genotoksiniai kancerogenai. Šie dažai draudžiami naudoti Europoje ir Lietuvoje. Tokie maisto produktai, kuriuose randama neleistinų naudoti dažų, patenka iš Pakistano, Indijos, Turki-

jos, Egipto, Sirijos, Malaizijos, Afrikos, Maroko ir Libano. Be to, VMVT inspektoriai bendrovėje “Saldva” rado 125 kilogramus aitriųjų paprikų miltelių likutis, kurio realizacija buvo laikinai sustabdyta, paim-

tas mėginys ir pristatytas į Nacionalinę veterinarijos laboratoriją. Atlikus tyrimus nacionalinėje veterinarijos laboratorijoje rasta kenksmingų dažų. Vilniaus apsk. VMVT priėmė sprendimą paprikų miltelius sunaikinti.

Fixler Realty Group, Inc.

For first time home buyers, investors, or for those who wish to sell their homes, contact

LINAS MULIOLIS

216-387-3204

linas@fixlerrealty.com

or visit our home on the web at www.fixlerrealty.com.

Fixler Realty Group, Inc.
Lyndhurst, Ohio

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts,

Mufflers, lube oil and Filter

• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm

Sat.: 8 am to 4 pm

886 E. 200 th St.

Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac

TAUPA
LITHUANIAN CREDIT UNION

**SAVI PAS SAVUS
KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ**

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :

Antradienį, trečiądienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.

Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.

Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.

Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119

36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsnama, teikianti jaukią atmosferą rūdėsio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.